

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1. telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštenu čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

V OBRAMBO SOKOLSTVA

Odpor narodne duhovščine proti napadom katoliškega episkopata na Sokola kraljevine Jugoslavije

Zagreb, 21. jan. Današnje »Novosti« objavljajo pismo dalmatinskega duhovnika, ki ga je poslal v imenu mnogih drugih katoliških duhovnikov in ki v zelo ostrih besedah obsoja pastirski list jugoslovenskih katoliških škofov proti Sokolu kraljevine Jugoslavije. V pismu pravi pred vsem, da morajo iz razlogov, ki jih je prav lahko razumeti, ostati njegove besede brez pravega podpisa za javnost, kar pa nikakor ne zmanjšuje njihovega pomena, ker jih bodo oni, ki so jim v prvi vrsti namenjene, gotovo razumeli in jih znali točno ceniti. Kot katoliški duhovnik in dolgoletni župnik, ki mu nikdar niso moge cerkvene oblasti količkej očitati, obžaluje, ker je katoliški episkopat izdal to poslanico, ki je v očitem interesu nasprotnikov vere in cerkve. Poudarja, da je episkopat s to svojo poslanico mnogo škodoval ugledu cerkve v Jugoslaviji. Da so nekateri škofi pristali nanjo, smatra kot zelo čudno in žalostno. Nikakor ne more verjeti, da so se vsi strinjali z njeno vsebino, temveč misli, da je moral biti na nekatere izvršen silen pritisk. Kolikor se tiče vsebine pastirskega lista, vsebuje po mnenju tega župnika, ki pravi, da pozna delo Sokola še izpred vojne, izza časa pod avstro-ogrskim jarmom, zgolj potvarjanje

dejstev, ker ni sploh nobenih dokazov, da bi Sokol kdaj postopal protiversko. Sam je imel že priliko, da je blagoslovil dva Sokolska doma in tri sokolske zastave. Prav tako po njegovem mnenju ni točno, da bi bila Tyrševa sokolska načela protiverska. Sploh je postranskega pomena za stvar samo, ali je bil Tyrš osebnost brezverec ali ne, poudarja pa kot dejstvo, da je pri svečanem pogrebu Tyrša sodelovala duhovščina.

Zato bi moral vsak pameten človek znati iz tega dejstva izvaati potrebne zaključke. Sokol dela v duhu strpnosti ter propoveduje mir in ljubezen, odkritosrčnost in nesebičnost. Po tem svojem delu je torej v popolnem skladu z nauki vere. Školsko pismo je nasprotno plod demagogije, ker izvira iz namena, da podpihuje strasti v duhu nestrpnosti in farizejskine. Po tej svoji vsebini je tudi v očitem nasprotju s temeljnimi zakoni in ustavo naše kraljevine. Oni, ki bi morali prednjačiti v spoštovanju zakonov, dajejo z njo zelo prubeni primer. Čudno je tudi to, da je bila ta poslanica izdana skoro istočasno kot razne publikacije in ko se je začela odkrita kampanja sovražnega tiska proti Jugoslaviji. Zato se more reči povsem odkrito, da se

Sokol ne napada zaradi dozdevnega protiverskega delovanja, temveč zlasti zato, ker je jugoslovenska narodna ustanova. Dalmatinski duhovnik izraža svoje prepričanje, da ne greši, ako reče, da je treba izvor napadov proti Sokolu kraljevine Jugoslavije iskati izven naših mej.

Napad na Sokola ima svojo osnovo v strahu, da ne bi zbral Sokol vse naše mladine in izločil s tem razne »križarje« in slične anacionalne ustanove ter pokrete, v čigar tisku se zaman išče kaka beseda o narodni zavesti. Smatra kot svojo dolžnost duhovnika, ki je postal s svojim 50letnim duševnim pastirstvom dostojen tega imena in svetega poklica, da odkrito reče:

Stari duhovniki, vzgojeni v duhu dolžnosti do boga in domovine, do vere in naroda, ki smo preživeli dobo narodnega pokreta v Dalmaciji, trpeli pod tujo vladjo, ki smo ob koncu življenja polnih izkušenj, kličevo katoliškim vernikom, naj ne pozabijo, da morajo biti tudi dobri Jugoslaveni in naj se ne pustje zavesti od strpanosti. Bodite svobodno Sokoli, bodite dobri Sokoli, ker se s tem ne boste pregrešili niti proti veri, niti proti cerkvi!

Borba za finančno reformo v Franciji

Odpor socialistov proti Cheronovemu načrtu za sanacijo državnih financ

Pariz, 21. jan. Kakor znano, je prišlo v četrtek zaradi sanacijskega načrta finančnega ministra Cherona do odkritega spora med finančnim odborom zbornice in vlado. Včeraj so se dalekosežna nasprotstva pokazala tudi v finančnem odboru same, in sicer v glavnem med socialističnimi in radikalnimi člani v taki obliki, da je bilo treba sejo kmalu po otvoritvi prekiniti. Socialisti so zahtevali spojitve svojih predlogov z vladnim načrtom, dočim se je del radikalov postavil na vladno stališče, češ, da se vladni načrt vsaj v svojih osnovah ne sme izpreminjati. Prerekanja, posebno med socialističnim voditeljem Leonom Blumom in glavnim poročevalcem, so bila prav voharna. V ostalem so grozili tudi člani desnice, da se bodo sploh umaknili s posvetovanj, če se bo o sanaciji proračuna razpravljalo samo s političnimi vidiki. Treba se bo najprej sporazumeti med seboj, nakar bo šele mogoče razpravljati o sporih, ki so nastali med finančnim odborom in vlado. Finančni minister Cheron je moral včeraj zaradi prenapornega dela v zadnjih dneh ostati v postelji.

Finančni minister Cheron je dal po izvedenih ocenitih, koliko bi vrgla izvedba glavnih predlogov socialističnega protinračta, ki ga je finančni odbor sklenil upoštevati obenem z vladnim načrtom. Izvedenci so izračunali, da bi predlagana reforma dednega zakona, dala komaj 100 milijonov, dočim so socialisti izračunali kar 2 milijardi. Tudi zavarovalni sistem se vsaj prvo leto ne bi obnesel, namesto da bi prinesel 700 milijonov prebitka, bi prvo leto bil celo znatno deficiten.

Radikalnosocialistični in socialistični člani finančnega odbora so se na neoficielni seji zedinili, da naj finančni odbor sprejme tako iz vladnega načrta, kakor tudi iz socialističnega, nekatera načela. Člani večinskih strank odbora so za to, da se glede prejemkov državnega upravnstva po vladni predlagani lestvici izpremeni in da se sprejme predlog protinračta o reviziji pokojnin. Tudi se zdi, da hočejo člani večinskih strank v načelu odkloniti nove davke in povišanje starih.

Družba tržaških svedrovcev v Ljubljani

Policija je aretirala sedem nevarnih vlomilcev, ki so več vlomov že priznali

Ljubljana, 21. januarja. Zadnji dve leti v Ljubljani ni bila pred vlomilci varna skoraj nobena železna blaginja. Kar po vrsti so navrtali več manjših in večjih jeklenih, Wertheimerica, povsod jim je v roke prišel bogat plen. Našim čitateljem so gotovo še v spominu državni vromi v uradne prostore Stavne družbe, kjer so odnesli 97.000 Din, tem so pa sledili nekoliko manjši vromi, in sicer tani, ko so izrabili temno in deževno septembrsko noč ter navrtali blagajno mestne zastavljalnice na Poljanski cesti, dalje brez uspešnega vromi v blagajno Bratovske skladišnice v Dvojakovi ulici, za božič so pa osredili Gospodarsko zvezo na Tyrševi cesti, kjer so iz blagajne pobrali za 35.000 Din raznih valut, zlasti dolarjev.

Vse kaže, da bodo ti vromi, ali pa vsaj večina njih, poljsajena te dni. Policija je namreč prišla 7 članov dobro organizirane svedrovske družbe, ki je navrtala večino teh blaginj. Kriminalni organi so že del časa opazovali družbo mladih ljudi, ki so prav razsipno živeli, čeprav nekateri še niso prišli za delo dnev, celo tri leta. V Ljubljani si sicer niso upali privoščiti razkošnejšega življenja, pač pa so se vozili v Kranj in Zagreb, kjer so v veseli družbi in pri rujnem vinku veselili po cele noči. Pretekli dnevi je policija prišla enega izmed njih, ki je vedela o njem, da že tri leta pohaj-

kuje, pa vendar živi prav razkošno. Rezultat je bil presenetljiv. Priznal je, da je nedavno vlomil, izdal je pa tudi tovariša, ki je bil z njim v družbi. Tudi tega je policija prišla in fant je izdal tretjega, tretji četrtga in tako je bila veriga sklenjena. Na policijo zaslusujejo zdaj 7 vromilcev, starih večnoma od 20 do 30 let, ki so vsi doma iz Trsta in okolice. So pristni tržaški svedrovci.

Aretirani so bili Pavel K., Martin P., Stefan T., Jože F., Stanko S., Vid Z. in Vincenc K. Doslej so priznali vrom v Mestno zastavljalnico in v Bratovske skladišnice, poskušeni vrom v lokal trdnje, Irsic v Komenskoga ulici, kjer so hoteli odnesti ročno blagajno s 5000 Din. Vlomilca je pa pri odhodu iz lokala opazila neka stranka, na kar sta ročno blagajno z denarjem vred skrlila v čeber, kjer jo je pa popolnoma slučajno našel policijski agent. Ko sta se pončič vrnila, blagajne seveda nista našla v čeburu. Prav gotovo je, da so vromili tudi v Gospodarsko zvezo, po vseh znakih sodeč ima pa ta družba na vesti tudi vse ostale vrome, kajti način vroma je povsod isti. Blagajne so povsod enako navrtane. Priznali so tudi vrom v neko privatno stanovanje na Celovski cesti in več manjših tatvin in vromov. Policija nadaljuje preiskavo in je prepričana, da bodo prišli na dan še zanimive stvari.

Davčno predavanje

Ljubljana, 21. januarja. Včeraj zvečer je pod okriljem zbornice nega zavoda za pospeševanje obrti predaval zbor konzulent g. Žagar o davčnih prijavah, ki jih morajo davkoplačevalci vložiti do konca tekočega meseca. Uvodoma je zbor. podpredsednik g. Jos. Rebek v kratkem navedel, da je dalo Zavodu povod za prireditve predavanja dejstvo, da se davčna praksa od leta do leta ostri, zaradi česar je vsekakor potrebno, da so davkoplačevalci do dobra poučeni o posameznih predpisih. Nato je g. Žagar uvodoma govoril o posrednem izterjavanju neposrednih davkov in drugih davčnih vprašanj ter v daljših izjavah obrazložil izpolnitve prijave za pridobitno po posameznih razpredelkih ter tolmačil k vsakemu razpredelku predmetna zakonita določila. Dalje časa se je zadržal pri tolmačenju razpredelkov, ki merijo na ugotavljanje zunanjih znakov davkoplačevalčevega privatnega življenja in na ugotavljanje možnega dohodka, v primerih, v katerih davkoplačevalec ne vodi vezanega knjigovodstva.

Končno je tolmačil predpise o davku na poslovni promet in o luksuznem davku, kolikor pridejo v poštev za obrtnike, ter navajal prizadevanja zbornice, da se pridobitna, prometni davek in davek na luksuz prilagode potrebam našega gospodarstva. Za predavanjem, kateremu so navzoči z zanimanjem sledili, je zbor podpredsednik g. Rebek iz odmerne prakse davčnega odbora dodal nekaj navodil za davkoplačevalce, ki pridejo pred davčni odbor utemeljevati pravilnost svojih prijav in pokazal na nekatere napake, ki jih je v tem pogledu v praksi opazil.

INOZEMSKA BORZE

Ourih: Pariz 20.23, London 17.405, New York 519.—, Bruselj 71.90, Milan 26.53, Madrid 42.425, Amsterdam 208.325, Berlin 123.325, Dunaj 73.04—5980, Sofija 3.76, Praga 15.37, Varšava 58.10, Bukarešta 3.085.

Vremensko poročilo JZSS

Ljubljana, 21. januarja. JZSS je prejel davi naslednja vremenska poročila: Bohinj: —3, jasno, mirno, 20 do 30 cm pršica na stari podlagi. Bled: —4, burja, jasno, 30 cm pršica, led, hrpav, debel 4 cm. Logatec: —4, jasno, 20 cm pršica. Kranjska gora: —10, jasno, 20 do 30 cm pršica, barometer se dviga. Rakitna: —5, 24 cm pršica. Planica-Slatina: —4, 40 cm suhega pršica.

Tamar: 60 cm suhega pršica. Mrzli Studenec: —12, jasno, 20 cm pršica, na stari podlagi, idealna smuka. Lisca: —6, 25 cm pršica.

Begunje pri Cerkljici: —5, burja, vzhoden veter, snega 30 cm na stari podlagi, dohod z železniške postaje Raket. Krivavec: na stari podlagi zapadlo 50 cm pršica, smuka idealna, veter sever.

Preseerje, 20. januarja ob 7. zjutraj: temperatura —2, mirno, oblačno, kaže, da bo jugovina, snega pršica 25 do 35 cm, izgledi za nedeljo izvrstni v kolikor jug ne bo prevladoval. Izvrstni tereni na Planici (1 in pol ure hoda s postaje), za začetnike pa naravnost idealni v okolici t. j. Sv. Jožef, Ponike itd. Železniška zveza iz Ljubljane ob 6.15 zjutraj, povratek ob 14.15 v Ljubljano.

Bloke, 21. januarja: —7, oblačno, vzhodni veter, 30—40 cm suhega snega na stari podlagi, smuka idealna, izgledi za nedeljo prav dobri. Da je omogočen cenejši izlet na Bloke, je avtobusno podjetje »Pečnikar« znižalo cene vožnji, tako da stane tja in nazaj 20 Din. Avto vozi ob delavskih izpred Česnovarjeve gostilne ob 17, ob nedeljah ob 8. zjutraj, vrača se pa ob 20. v Ljubljano. Glede informacij naj se smučarji na Blokah obračajo na smučarski klub Bloke, katerega lokal je nasproti postaje. Klub preskrbi udobna prenočišča in dobro hraneno po najnižji ceni, daje brezplačno vodnike na razpolago, dobe se pa tudi konji za »skijöring«. Skakalnica je pripravljena.

Proti rušilcem države

Novo izjave zastopnikov slovenskega ljudstva proti punktacijam dr. Korošca in napadom na Sokolstvo

Objavljamo nadaljnje protestne izjave raznih organizacij in občinskih odborov proti punktacijam dr. Korošca in pastirskemu listu jugoslovenskega katoliškega episkopata proti Sokolu kraljevine Jugoslavije kot dokaz, da obsoja slovensko ljudstvo v svojo ogorčenostjo protinarodno in protidržavno gonjo golovih krogov.

Prekmurje

Na izredni seji sreskega odbora JRKD za doljni lendavski srez v Doljni Lendavi so bile dne 16. januarja sprejete naslednje resolucije:

V imenu 40 krajevnih organizacij in 4300 članov JRKD v obsejmem doljnelendavskem srezu najodločneje protestiramo proti separatističnim agitacijam skupine dr. Korošca in izražamo svojo najglobljo udanost Nj. Vel. kralju in polno zaupanje kr. vladi.

Vsako slabljenje skupnosti jugoslovenske države in naroda bi imelo lahko najusodnejše posledice za našo obsejno pokrajino, na katero prežijo zunanji neprijatelji. Varnost naših mej je podana le v močni integralni Jugoslaviji.

Izrekamo se za popolno državno in narodno edinstvo pod žezlom Karadjordjevičev, ker smatramo, da more le taka država nuditi popolno jamstvo za uspešno politično, gospodarsko in kulturno udejstvovanje Slovencev; izrekamo se pa tudi za široko občinsko in banovinsko samoupravo.

Akt 6. januarja 1929 je sprejel naš narod z največjim zadovoljstvom in 8. novembra 1931 je nad 600 volilcev manifestiralo za jugoslovensko edinstvo proti bratomornim strankarskim borbam, ki si jih ne želimo več nazaj. Na tem stališču ne neomajano še danes, zato odkrehamo dr. Korošcu vsako pravico govoriti v imenu večine prebivalstva dravske banovine.

Dobrnice in Velika Loka

Preteklo nedeljo sta se sestala občinski odbor občine Dobrnice in občinski odbor Velika Loka k svojim sejam. Oba občinska odbora sta soglasno obsodila poizkuse razdiranja narodnega in državnega edinstva po voditeljih nekaterih bivših političnih strank ter so navdušeno podpisali resolucijo, ki je bila odposlana banski upravi v Ljubljani in ki pravi:

Obsojamo vsako stremiljenje, naperjeno proti naši državni skupnosti, ker vidimo v jugoslovenski državni skupnosti edino jamstvo za narodni obstoj vseh Slovencev ter za neoviran razvoj slovenske kulture in vseh drugih panog našega javnega življenja. Združitev Slovencev je najsveteljši ideal ne le vseh Slovencev, marveč vseh Jugoslovenov. Izrekamo kralju Aleksandru in njegovemu prevzvišenemu domu neomajno zvestobo in ljubezen. V današnji dobi gospodarske stiske smatramo za najnujnejše, da se vse sile združijo k skupnemu naporu za njegovo omiljenje. Smatramo, da je v interesu vseh Slovencev našega naroda, da se prenese čimvečji delokrog upravnih in vseh javnih poslov na nižje upravne enice do one me-

je, ki jo dovoljujejo življenjski interesi državne in narodne skupnosti.

Krajevna organizacija JRKD v Dobrnicih je odposlala ministrskemu predsedniku dr. Milanu Sršiću včeraj naslednjo brzojavko: »Protestiramo proti zahtevam separatistov. Hočemo narodno in državno edinstvo.« — Krajevna organizacija v Veliki Loki je pa odposlala brzojavko sledeče vsebine: »Krajevna organizacija JRKD na Veliki Loki odločno protestira poizkusu dr. Koroščevih punktacij — izdajo nad edinstvom Jugoslovenom — ker ljudstvo odločno sledi samo programu 6. januarja.«

Obe veliki doljenjski izrazito kmetijski občini sta izpregovorili po svojih predstavnikih in dali pošten odgovor razdiralcem naše domovine v času, ko zločinskih nakanam zunanjih sovražnikov Jugoslavije dajejo po tuho tudi v domovini nekateri voditelji bivših političnih strank, ki skušajo zlorabiti težko gospodarsko in socialno preizkušnjo našega naroda.

Iz raznih krajev

Protestne brzojavke proti punktacijam dr. Korošca in škofovski poslanici proti SKJ so poslale min. predsedniku dr. Sršiću tudi naslednje organizacije:

Sresko odbor JRKD Krško, sreski pododbor JRKD Radeče in krajevne organizacije JRKD Boštanj, Čadež, Krško, Kostanjevica, Mokronog, Radeče, Raka, Sv. Jurij pod Kumom, Studenec, Skočjan, Šmarjeta, Metlika, Crenšovci, Zg. Siška, Sopotja v srezu Šmarje pri Jelsah, Rogaska Slatina in okolica, Dolenja vas, Prevalje, Laško, Sv. Krištof pri Laškem, Dramlje, Kalobje, Velika Pirešica, Črmošnjice, Majšperk-Boltenec, St. Pavel v Savinjski dolini, Borovce, Lavrova pri Ljubljani, St. Lovrenc na Dravskem polju, St. Jošt pri Kranju, Stražišče pri Kranju, Tržič, Senčur, Tupalje, dvorski okraj v Ljubljani, nadalje sreske organizacije JRKD Kranj, Črnomelj in Metlika, občinski odbori v Sopotih, v Dol. Lendavi in v Crenšovcih.

Proti napadu na SKJ

Beograd, 21. jan. Uprava Sokola kraljevine Jugoslavije je prejela do danes nad 1320 raznih protestnih brzojavk in pism iz raznih krajev naše države, v katerih se zahteva največje zadoščenje za žalitev ugleda in časti našega sokolstva. Vodstvo zveze invalidov je poslalo SKJ dolgo po-zdravno brzojavko, v kateri se invalidi postavljajo v bran proti nezasišanim napadom na velike ideje jugoslovenskega Sokolstva, ki se je vedno borilo za ustvaritev velike in nedeljive Jugoslavije.

Povratek bolgarskih emigrantov

Sofija, 21. jan. Tu se vrše velike priprave za svečan sprejem bivših zemljoradniških ministrov, ki se sedaj na podlagi amnestije, po 10 letih vračajo iz tuzemstva. Kakor poročajo današnji listi se bodo bivši ministri vrnili v Sofijo 29. t. m.

Italijansko varuštvo v Albaniji

Beograd, 21. jan. Iz Tirane je došlo zelo zanimivo poročilo, po katerem do sedanjosti italijanski minister Rossetti, ki se mudi v posebni misiji v Albaniji, prevzel albansko državljanstvo, da bi mogel takoj nato postati albanski minister za narodno gospodarstvo. Albanska vlada misli na ta način še bolj ojačati svoje zveze z Italijo, zlasti glede na zaključitev nove trgovinske pogodbe z njo. Ta skrivnostna zadeva je izzvala veliko zanimanje v vseh političnih krogih.

Udoroženi mir

London, 21. jan. Neugodni položaj angleške vojne mornarice je dal mornariškemu uredniku »Daily Telegraph« povod, da je objavil v listu daljši članek, v katerem je cela vrsta zanimivih podatkov. Urednik kritizuje politiko vlade, ker ni pustila zgraditi še poltrgno leto nobene nove križarke kot nadomestilo za zastarele vojne ladje. V l. 1932 so zgradili v Zedinjenih državah dve novi križarki, v Japoniji 4, v Franciji 2, v Italiji celo 6, v Angliji pa že od spomladi l. 1931 še nobene. Izmed 21 križark, ki so sedaj v angleški mornariški službi, je 8 že docela zastarelih, šest pa bo doseglo predvideno starost še to leto. Tako ne bo našla izmed vseh 14 križark niti ena potrebne nadomestila. V zadnjem času so pričeli graditi dve križarki, ki pa ne bosta še tako kmalu dograjeni. Pisec kritike tudi stane angleške posadke. Zedinjene države imajo 118.876 mož v aktivni službi, Anglija pa 91.140 ljudi. Japonska mornarica je dosegla že 80.000 mož. Poleg tega imata obe državi dobro izvežbane rezervne mornarje, dočim Angliji docela primanjkujejo.

Povečanje delavske zaščite v ČSR

Praga, 21. januarja. Pravosodno ministrstvo je izdelalo načrt, po katerem naj bi se delavcem in nameščencem podaljšali odpovedni rok. Za delavce naj bi znašal odpovedni rok po triletnem službovanju najmanj štirinajst dni, po daljšem službovanju pa najmanj tri tedne. Za vsaka nadaljnja tri leta službovanja naj bi se odpovedni rok podaljšal za teden dni. Pri nameščencih v višji službah naj bi odpovedni rok znašal najmanj 6 tednov, če pa traja službovanje tri leta, najmanj tri mesece. Za vsaka nadaljnja tri leta se poveča odpovedni rok za mesec dni. Minister utemeljuje svoj načrt, da zahteva naraščajoča brezposelnost povečano zaščito delavcev in nameščencev pri odpušcanju iz službe.

Prometna stavka v Londonu

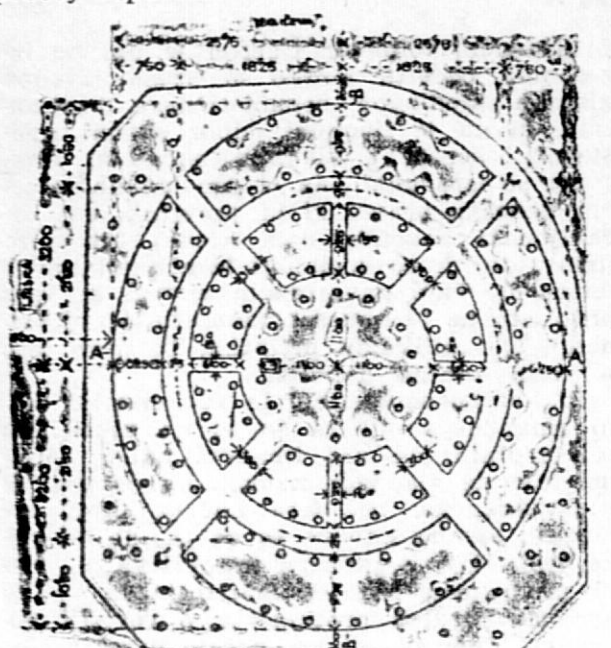
London, 21. jan. Tukaj je pričelo stavkati 4000 vozačev in sprevodnikov na omnibusih, dočim je del osebja ustavil delo že v prejšnjih dneh. Stavko je povzročil sklep podjetnikov, da se uvede na številnih progah nov vozni red, po katerem se bo zvišala vozna hitrost. Zvišanje vozne hitrosti je bila edina koncesija, ki so jo mogli podjetniki doseči pri veliki stavki lanske jeseni. Vodstvo zveze angleških transportnih delavcev, ki se je evoječasno sporazumelo s podjetniki glede vozne hitrosti, odklanja to stavko. Kljub temu domnevajo, da se bo danes še bolj razširila. Sedaj trpi zaradi ustavitve dela najbolj promet v predmestjih.

Dva nova parka v Ljubljani

Preureditev parka na Hrvatskem trgu in nov park ob Leonišču

Ljubljana, 21. januarja
Snočnja gremijalna seja je odobrila dva načrta mojstra Plečnika, in sicer načrt za popolno preureditev parka na Hrvatskem trgu in za majhen nov park med Staro potjo in Zaloško cesto ob Leonišču nasproti znane gostilne pri Majarčevu.

Preureditev nasada na Hrvatskem trgu je neizogibna zahteva nove proge električne železnice, ki bo prišla z glavnega kolodvoza po Jęgličevi cesti in se ob Hrvatskem trgu zavila ter mu odrezala ogal in se združila s sedanjo progo na Zaloški cesti ob cerkvi sv. Petra. Ta ovinek cestne železnice je projektantu tudi diktiral obliko novega parka, da je zaradi simetrije novega nasada dal obliko ovala ali elipse. Sedanjí pravokotni park bi bil z odrezanim ogalom pač popolnoma skazen in grd, posebno pa tudi zato, ker že sedaj, ko je imel pravilno širikotno obliko, ni bil baš lep, ker je bil prav skromno zasajen in zaradi svoje dolgočasne ureditve tudi od občinstva precej zapuščen.

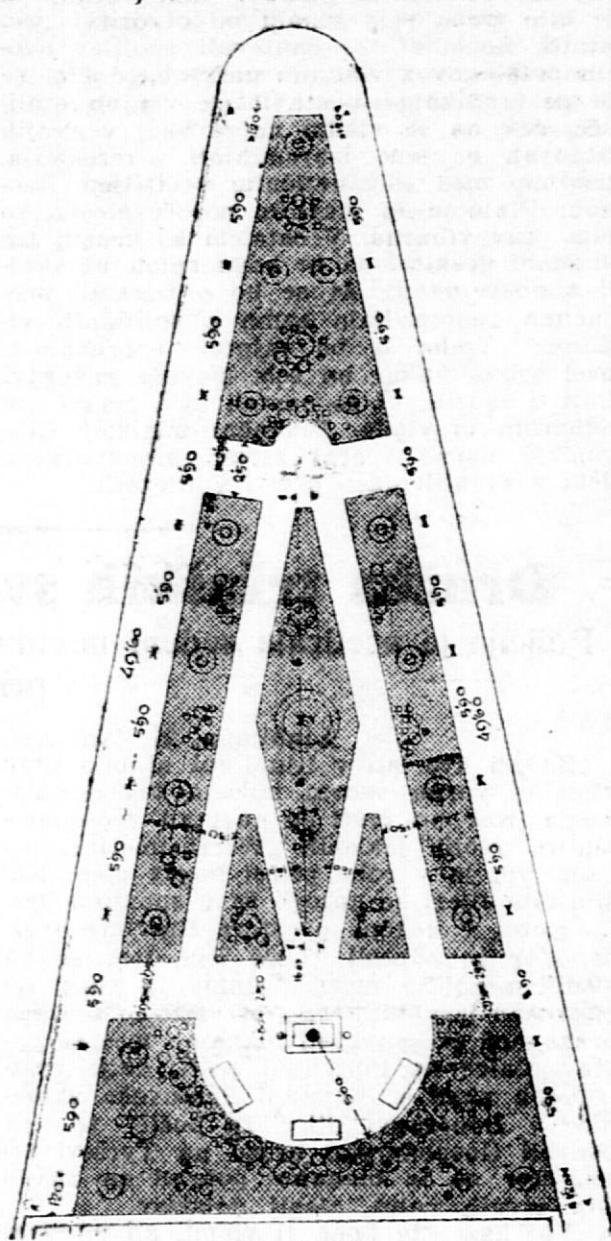
Park pri sv. Petru

Ali se ena žrtev cestne železnice mora pasti? Stranišče namreč, ki bi paradržalo na najlepšem prostoru sredi ceste, ko steče nova proga. To bi bilo sicer čisto v duhu onih, ki so nam najlepše in najvidnejše točke v mestu onečedili s temi hišicami in jim večkrat dali celo pravokotno obliko.

Protesor Plečnik nam je z novim parkom, ki je že skoraj gotov, pokazal za Ljubljano popolnoma novo moderno obliko vrtné arhitekture. Park namreč ni raven, temveč od roba proti sredi poglobljen, da stoji na ravni obkrožujočih ga cest kakor krožnik na mizi. Okrog in okrog ovalnega parka namreč teče pol metra nad hodnikom ob cestah visok zidec ali škarp, od tod se pa trata polagoma spušta do poti in šele od tod dalje proti sredi je park raven — torej prav tako kakor ovalen pladenj. Zato ni treba parku ograje, vendar pa ljudje ne bodo hodili po trati in samovoljno shodili nove poti in stare, ker bi morali skakati pol metra visoko na njo in bodo zato radi hodili v park po štirih 3 m širokih poteh, ki vodijo od nekdanjih oglov pravokotnika v diagonalni smeri v 22 metrov širok krog na sredi. Ves ta krog bo posut z belim peskom, na oni strani proti Ilirski ulici bo pa v senci kosatega dreva žuborel lep vodnjak. V novem nasadu ne bo gredic, temveč samo skrbno negovana trata v obliki ovalnega zelenega kolobarja, ki ga bo po sredi delila 2 metra in pol široka pot na dva enaka široka dela. Ob Zaloški cesti in ob Ilirski ulici bo zunanji zeleni kolobar širok 6 in četrť metra, notranji pa le 6 m, na daljši osi elipse ob Jęgličevi cesti in na nasprotni strani se bosta pa travnička razširila do enake širine po 9 in četrť metra. Notranji kolobar bo v smeri obeh osi tudi še presekani s štirimi le poldrug meter širokimi potečami, tako da bodo s ceste v park vodile le štiri, v krog na sredi bo pa pripeljalo 8 poti. Ena večjih trat je rezervirana samo za otroke, kamor jim navozijo mirv in pečka, da bo deca imela vedno

dosti opravka. Park je v glavnem že narejen in, kar je glavno, vsa dela razen vrtnarskih delaj bresposeln. Edino sredi njih se je mestna občina tako zgodaj lotila preureditve, da jim pomaga, povedati pa še moramo, da drugih stroškov s te preureditvijo skoraj nima, saj so pri delu zaposleni le mestni uslužbenci in mestni konji, ogromne večine materiala pa tudi ni bilo treba kupiti.

Iz istega vzroka, namreč da pomaga delavolnim revežem, je mestna občina snoči sklenila v tem okraju tekoj napraviti še drug park. Tisti jezik med Zaloško cesto in Staro potjo pred Leoniščem res ni bil Ljubljani v okras, a Šentpeterčani tudi zaslužijo kaj lepega, zato je pa mojster Plečnik tudi njim napravil načrt za prav mičen vrtiček, da ga bo vesela vsa okolica. Sicer je bil pa ta ogal tudi presneto nevaren, ker so vozniški s Stare poti kar ob zidu pridirjali naravnost pred tramvaj na Zaloški cesti, večkrat je pa tudi kak avto ali voz moral z Zaloške ceste divjati kar za zidom, ker se je mudilo v žensko bolnico. Takemu nikdo ne more zameriti, čeprav so otroci in odrasli na obeh oglih Leoniškega vrta vedno v nevarnosti, prav tako pa tudi rožovi sami že zaradi tramvaja. Zadnji čas je, da odstranijo ta vozni karambolov in vedno pretečih nesreč.

Novi park ob Leonišču

Ze slika nam dosti pove, zato nam pa tega parka ni treba obširno opisovati. Stranici enakokrakega trikotnika brez vrha sta dolgi po pihli 50 m, obroblja ju pa pločnik. Tudi tu ni gredic, temveč sama zelena trata, zasajena paralelno ob cestah z visokim drevjem, na srednji trati bo pa stalo kosato drevo ali se bo zrazil celo bazenček z vodomatom, vmes so pa skupine manjšega dreva in okrasnega grmičja, le sem in tja bodo pa travnički okrašenji tudi s posameznimi dekorativnimi rastlinami, da bo vrtiček še bolj slikovit in prijeten. Proti zidu bo polkrog s polmerom 5 m, v njegovem središču pa dekorativno vodnjak, a za njim pred zeleno goščavo tri kamenite klopi. Tudi v tem krašnem nasadu bo dosti prostora za otroke, samo preveč se ne bodo smeli dreti, da ne bodo motili bolnikov v sosednjih bolnicah.

Tudi gospodarska bilanca

Zgodba novopečenega kmetovalca, ki je čudno zaključil letno bilanco

Dolenjsko, 20. januarja
Zastopnik Škof je spoznal, da se v tej vrazji krizi ne more uveljaviti, zato se je zapičil v mater zemljo. Začel je pridelovati krompir, korenje in druge dobrote tega sveta; pomnožil je številno presrečnih kmetovalcev, ki žive takorekoč ob božje milosti in blagoslova. Vse je šlo po sreči, da je njegov uspeh kronala požrešna svinja. Novopečeni kmet se je neznansko veselil njene požrešnosti in seveda jo je — namreč svinjo nestetokrat v duhu pojedel ob požiranju slin.

A Škofova kmetovalstva ni spremljal dolgo božji blagoslov. Komaj mesec dni je bil svinjski gospodar, ko mu je zvesta žena in še boljša svinjereja voščila dobro jutro z žalostno vestjo, da je ponoči poginila svinja. Žalostno, presrečno! Svinja se je preselila v rdeče carstvo, kar so pokazale rdeče kose. Vrag jo je vzel v rani mladosti. Konec je bil presledkih sanj o mastnih kolinah.

Nesrečni kmetovalec je moral zdaj poskrbeti za primeren svinjski pogreb. Pa je naročil Metodu, naj odpelje mrhovino h končanju in da jo naj dobro pokrije, da bi škodoljiva sosoka preveč ne sočustvovala zaradi njegove nesreče. Če bi ga kdo pobanal, kaj vozi, naj reče, da pelje korožo v mlino. Toda Metod je odpeljal mrhovino namestu na desno — na levo.

Zdaj so se šele začele katastrofe druga za drugo. Pa so pobarali Škofa, zakaj je prekršil zdravstvene predpise, zakaj ni oddal mrhovine končanju. Tako je, če se zanašal na prijatelja.

Škof je imel grde račune z Metodom: — Lepo svinjarijo si mi napravil, zdaj sem prišel še s paragrafi navzkriž pri vsej svinjski nesreči!

Metod ga je pa takoj potolažil: — Zakaj si kvariš zdravje zaradi te neumnosti! Saj tudi jaz dobro poznam postav, pomisli, 10 let je hodim pet na koro! Če bi prasio zakopal jaz, bi bila zdaj oba v kaši. Pa je nisem, nak!

— Ježeš, pa je menda res nisi peljal k mlinu? se je prestrašil svinjerec.

— Le brez skrbi bodi! Prasico sem — ham — ham!

Da, da, pol centa mrhovine je posnelo krasni Metodov bariton.

Na, zdaj pa imaš! Čez 14 dni je Škofov petelinček odletel med vzhodoplovce; namreč z jastrebovo pomočjo. Takšnih nesreč v umnem kmetijstvu Škof seveda ni mogel kar tako preboleti, zato je bridko potopil sotrpino v gostilni, kakšne izkušnje je imel. Končno se je pa nesrečnež le potolažil pri kozarcu cvička, celo optimist je zopet postal. Dejal je, da si je vsaj prihranil stroške za klavca, ker mu je svinja poginila brez stroškov. In spomnil se je, da ima kljub vsej smoli še nad 200 kg pese.

— Prodaj mi jo, saj je ne boš jedel, ker je za prašiče! je predlagal sosed Jože.

— Za 3 litre vina jo pa res dam!

— Gor s šefanom! je naročil Jože.

Drugi dan je prišel Jože po peso. Bil je tako zadovoljen s kupčijo, da je dal Škofu še 10 Din.

Potem je za umni kmetovalec in ne

srečni svinjerec sklepal pred boljšo polovico in pred polovico tucata otrok razveseljevalo bilanco. Kočno je dokazal, da so kljub vsemu temu aktivni.

— Čisti dobiček kmetovalstva in vseh postranskih dohodkov v preteklem letu znaša 10 Din!

— Živio naš ata! je podala absohutorij umnemu kmetovalcu.

Baš pravi trenutek je vetopil pismonoša, da je Škof lahko poročal k raznoterostim:

Naša nacionalna glasba

Celje, 21. januarja.

V ponedeljek 16. t. m. je predaval na Ljudskem vsučišču v Celju profesor zagrebškega Glasbenega zavoda g. Antun Dobronić o nacionalni jugoslovnski glasbi. Odlični jugoslovnski skladatelj nam je v koncični obliki predložil razvoj glasbe od najstarejših časov preko napolitanske šole do dobe klasikov, po kateri so se v dobi romantike začeli vedno bolj uporabljati elementi narodne glasbene folklorne v umetni glasbi. Še bolj očiten je bil ta pojav pri Slovanih, ki so razmeroma pozno posegli v razvoj glasbe. (Ruski novatorji: Borodin, Cezar Kjuj, Balakirev, Musorgski in Rimski-Korsakov, pri Čehih Dvořak, Smetana, Suk, Janáček i. dr.) Vsi ti so zelo poživili evropsko glasbo s tem, da so vnesli v njo elemente narodne muzike. Musorgski je predhodnik najjačje muzikalne polence današnjih dni — Igora Stravinskega, pod katerega vplivom stoji vsa mlajša glasbena generacija. Tudi pri Jugoslovenih se širi misel za razvoj jugoslovnske nacionalne glasbe.

Predavatelj, sam eden prvih propagatorjev te struje, je navedel nekatera imena (Mokranjac, Golovac, Grigović, Dobronić, i. dr. in je zlasti poudarjal veliko muzikalno vrednost zborovske literature teh skladateljev. Predavanje je bilo navdne neugodnemu času še precej dobo obiskano. C. P.

Zvočni vefilim Predstave: danes ob 18. in 21. uri, jutri ob 15., 18., in 21. uri, v ponedeljek ob 18. in 21. uri.

QUO VADIS

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SIŠKI (za mitnico) tel. 33-87

Odgovor in konec

Ljubljana, 21. januarja.

Ker g. Cveto Švigelj v svojem odgovoru ni pobil niti ene moje trditve, nego istim le še pritrdil in se umiva tam, kjer se ga ni nihče dotaknil, dasiravno je imel 10 dni časa, mu sporočam, da je bil v Ljubljani, ko je moj članek izšel in je celo izjavil, da bo počakal z odgovorom, dokler se stvar ne poleže, ni pa bil odsoten. Značilno je, da se vsak pravično prizadei umiva. Da bi se pa stvar razčistila, predlagam anketo v strokovnih časopisih, kjer se bom s svojo skromnostjo pojavil in dokazal svojo opravičenost. V dnevnih, da bo vrtiček še bolj slikovit in prijeten. Proti zidu bo polkrog s polmerom 5 m, v njegovem središču pa dekorativno vodnjak, a za njim pred zeleno goščavo tri kamenite klopi. Tudi v tem krašnem nasadu bo dosti prostora za otroke, samo preveč se ne bodo smeli dreti, da ne bodo motili bolnikov v sosednjih bolnicah.

Za opravičenost psevdonimnega (ne anonimnega, g. Švigelj) članka v znanj rubriki pa se ne bom prerokal, ker vsak razsoden čitatelj to lahko sam spozna.

Spectator.

Sport

— Zeleničar: ASK Primorje. Jutri ob pol 3. uri bo na igrišču Primorja zanimiva prijateljska tekma med mariborskim Zeleničarjem in domačim Primorjem. Tekma se bo to pot vršila na belem polju, ker bo igrišče primerno urejeno. Zeleničar je na drugem mestu prvenstvene tabele in je potisnil za sabo tudi tak renomirana moštva, kakor sta Maribor in Rapid. Brez dvoma je sedaj pravi zastopnik Maribora. Po drugi strani pa se tudi o Primorju sme reči, da ima kot trenutni podsavetni prav izvestne dolžnosti in da bo zaradi tega morala biti jutrišnja tekma na primerni višini. Vabljeni ste vsi, ki se hočete razširati v mrzli zimski ob lepem nozmetni tekmi!

Redni letni občni zbor SK Zagorja se bo vršil v nedeljo, dne 22. t. m. ob 11. uri dop. v prostorih restavracije hotela Müller v Zagorju z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav in otvoritev po predsedniku; 2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 3. poročila funkcionarjev: a) tajnika, b) blagajnika, c) gospodarja, d) načelnikov sekcij; 4. poročilo revizorjev o stanju letnega zaključka; 5. volitev odbora in preglednikov računov; 6. določitev članarine, ustanovnine in vpisnine; 7. proračun za poslovno leto tekočega leta; 8. razdelitev diplom in kolajn; 9. situiranosti. Samostojni predlogi članov se morajo izročiti s podpisom do glasovanja upravičenih članov vsaj osem dni pred občnim zborom. Sklepi se bodo do 10. dne glasovanja upravičenih članov, sicer pol ure pomeže ob vsaki izločitvi. Opozorjamo vse članstvo, da poravnava eventuelno zastalo članarino za leto 1932. Članski sestanki se vrši v soboto, dne 21. t. m. ob 7. uri v klubovnem lokalu v svrhu razgovora za sestavo odbora.

— T. E. »Skalac«, smučarski odsek, poročja vsem udeležencem tečaja smučarske gimnastike, da se vrši v nedeljo, dne 22. jan. 1933 terenak tečaj na Babji goli pri Glem brdu. Zbirališče pred cerkvijo v St. Vi. pri Ljubljani. Odhod točno ob 9. uri. Foto odsek poroča vsem članom, da se vsi prvi večer tečaja v ponedeljek dne 23. jan. ob 20.30 uri v klubskem film. laboratoriju. Odbor.

— MK Ilirija, Ljubljana. Moto-sklj. ring. V stlačju ugodnih smežnih prilik se vrši dne 20. januarja ozir. 2. in 5. februarja. Moto-sklj. ring na občinski progi Dolgi most (gostilna Kušar) do Podsmreke in obratno. Raspisane bodo kategorije: so do 250 cm, 350 cm, 500 cm in do 1000 cm ter prikolice brez ozira na jakost motorjev. Istočasno se predvideva moto-sklj. ring na daljši progi, in sicer s startom

pri restavraciji Kušar—Vič—Dobrova—Smartno—Podsmreke s ciljem pri Dolgem mostu pri Kušarju. Prijava se zaključuje v torek, dne 24. t. m. ter se bo oziralo le na prijave s prijavnino Din 20.— za vozilo. Naknadne prijave se ne bodo upoštevale, ker se bo moto-sklj. ring vršil le tedaj, ako se prijavi zadostno število tekmovalcev. Prijave sprejema glavno tajništvo kluba. Upravni odbor MK Ilirije.

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Telefon 2730

Danes ob 4., 1/2, in 9 svečer — jutri ob 3., 1/2, 6, 1/2, in 9. zv.

Slavni

Tim Mac Coy

v veliki velenapeti pustolovščini

„V dobi slave“

Poleg tega smeja polne dvodejanske burke in nov Paramountov tednik

Cene najnižje: 2.—, 4.—, 6.— Din

Iz Trbovelj

— Roman »Prokletstvo ljubezni« se dobi v podružnici »Jutra« v Trbovljah. Cena obeh delov Din 35.

— Delovanje protituberkuloznega dispensarja v Trbovljah. Z veseljem je lani prebivalstvo pozdravilo ustanovitev protituberkuloznega dispensarja v Trbovljah. Saj je bila ta humana ustanova za rudarske revirje res več kakor potrebna. Še dispensarja dr. Prodan je v 9 mesecih minulega leta napravil 300 kliničnih preiskav, 133 rentgenoloških in 116 drugih pregledov. V bolnico je moralo 13 pacientov. Tuberkuloza je bila ugotovljena 139-krat, od tega 48 primerov odprte. S 1. decembrom je bila nastavljena tudi posebna zaščitna sestra, katere delokrog bo razširjen na vse rudarske revirje in okolice. Da dvigne zanimanje za to ustanovo in njene namene, bo protituberkulozna liga pričela intenzivno propagando za pridobivanje novih članov, v ta namen priredi predavanja po šolah in v društvi. Tudi TPD kaže največje zanimanje za dispensar ter ga posredno in neposredno podpira. Kuratorji dispensarja je zaprosil zdraviliški Golnik in Topolšica, da bi znižala oskrbno bolnikom, ki jih tja pošlje dispensar.

— Pevsko društvo »Zvonč« je sinoči polagalo bilanco svojega dela v minulem letu. 37. občni zbor se je vršil v mali dvorani Sokolskega doma. Predsednik g. Ivo Pleškovič je izbrpno poročal o delu tega najstarejšega narodnega in kulturnega društva v trboveljski dolini. Lani je pristopilo k društvu 12 novih članov, da je sedaj zbor med najmočnejšimi v banovini. Na obeh pevskih tekmah v Ljubljani je zbor dosegel prav lepe uspehe, sodeloval je pri sprejemu Korošev izid. Lani je tudi proslavil 25letnico pevskega udeleževanja svojega pevovodje Oskarja Mola in je priredil nje. mu na čast veliki pevski koncert, pri katerem so sodelovali številni pevski zbori iz Ljubljane in Zasavja. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Pleškovič, za podpredsednika Tone Ličar, za tajnico G. Grilčeva, za blagajnika Franc Saje, poleg tega pa 12 odbornikov in namestnikov.

— »Gospa ministrice« na Sokolskem odru. Sokolsko gledališče v Trbovljah priredi ob 15.30 komedijo »Gospa ministrice«, ki so jo bili nedavno vpriporili z velikim uspehom.

Iz Celja

— Predsednik upravnega sodišča g. dr. Ivan Vrtičnik bo obhajal v ponedeljek 23. t. m. svojo 60letnico. Zavednemu, značajnemu in splošno priljubljenemu jubilaru iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo srečnih let!

— Matineja Jadranske straže se bo vršila v nedeljo 22. t. m. ob 11. dopoldne v veliki dvorani Celjskega doma z naslednjim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Hajdrih: Morje Adrijansko, poje moški zbor »Ojke«. 3. A. Askerc: »Balada o Čožotih« in A. Bajec: Pesem emigrantov; recitira govorni zbor »Sočec«. 4. Osnove naše pomorske ideologije; predava prof. dr. Ivo Rubčić, glavni tajnik Jadranske straže v Splitu. 5. Split in okolica, skiptične slike. 6. Marinkovič: »Na Adrijal« Prireditelj brez vstopnine. Ker je spored pester in snov predavanja zelo aktualna, je pričakovati da bo narodno občinstvo iz Celja in okolice v nedeljo ob 11. dopoldne napolnilo dvorano Celjskega doma do zadnjega kotička ter pokazalo iskreno ljubezen do jugoslovnskega Jadrana. Sokolsko društvo v Celju in društvo »Sočec« pozivata članstvo, da se polnoštevilno udeleži te matinee.

— C. SSK Celje bo imel v ponedeljek 23. t. m. ob 20. važen izreden občni zbor v mali dvorani Celjskega doma.

— Klubski smučarski tek pri Celjski koči bosta priredila v nedeljo 22. t. m. zimskosportna odseka SPD v Celju in SK Olimpia. Start točno ob 11. dopoldne. Prijave se sprejemajo v pisarni SPD v Prečernovi ulici in v nedeljo ob pol 11. dopoldne v Celjski koči. Najboljši trije smučarji bodo prešli darila.

— Za gostovanje ljubljanske drame, ki bo uprizorila v torek 24. t. m. ob 20. v mestnem gledališču v Celju Rostandovo slovito dramo »Vest«, se dobe vstopnice v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

— Izletniški vlak na Dunaj. »Putnik« v Zagrebu bo priredil od 23. januarja do 2. februarja izlet s posebnim vlakom na Dunaj. Ta vlak bo odhajal iz Celja 29. januarja po polnoči in bo prispel na Dunaj okrog 8. zjutraj. Z Dunaja se bo vračal 2. februarja ob 8. zjutraj s popoldanskim postankom na Semmeringu in bo prispel v Celje 3. februarja okrog 4. zjutraj. Za izlet je potreben redni potni list. Prijavitelj se je treba najkasneje do ponedeljka 23. t. m. pri »Putniku« pri kolodvoru v Celju, kjer se dobe tudi prospekti in podrobne informacije.

— Nočno lekarniško službo ima do višetega petka 27. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota 21. januarja, katoličani: Neža, Janja, pravoslavni 8. januarja. Jutri: Nedelja 22. januarja, katoličani: Vincenc, Sv. Družina, Sivoj, pravoslavni 9. januarja

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: F. P. 1 ne odgovarja...
Kino Ideal: Kismet.
Kino Dvor: »V dobi slave«.

ZKD: »Mamselle Nitouche« ob 14.30 v kinu Matici.

Kino Siska: Quo vadis.
Akademija XIII. slovenski večer ob 20.30 na Taboru.

Slavnostni koncert v proslavo 70letnice Ljubljanskega Sokola ob 19.30 v Filharmonični dvorani.

Sentjakobsko gledališče: Veseloigra »???« redna letna skupščina ob 20. v gostilni Kajfež, Florjanska ulica 4.

Društvo »Sočec« Matica: Predavanje urednika Davorina Ravljena ob 20.30 v salonu pri »Levus«.

Sentjakobsko gledališče: Veseloigra »???« ob 20.15 v Mestnem domu.

PRIREDITVE V NEDELJO
Kino Matica: F. P. 1 ne odgovarja...
Kino Ideal: Kismet.
Kino Dvor: »V dobi slave«.

ZKD: »Mamselle Nitouche« ob 11. dop. v kinu Matici.

Kino Siska: Quo vadis.
Akademsko starešinsko društvo »Jadranc« redni letni občni zbor ob 10.30 v zbornici na magistratu.

Zveza akademsko izobraženih žensk: Občni zbor ob 10. v posebni sobi kleti Emona.

Pevsko društvo »Kraško« Trnovo: Občni zbor ob 9. pri Sokliču.

Sokoljska Siska: Občni zbor ob 9. v Sokolskem domu.

Sokoljski Vič: Občni zbor ob 10. v Sokolskem domu na Glincih.

Sentjakobsko gledališče: Veseloigra »???« ob 20.15 v Mestnem domu.

Zveza združev, tesarjev in stavbiškega delavstva: Ustanovni občni zbor ob 9. dop. v predavalnici Delavske zbornice.

Železničar (Maribor): ASK Primorje ob 14.30 na igrišču Primorja.

Zaključek pokalnega nogometnega turnirja za brezposelne: Svoboda: Grafika ob 13. na igrišču Hermes. — A-moštvo: Ilirija ob 15. na igrišču Hermes.

Izpod sita in rešeta

Javnosti dolgujemo tole javno zahvalo: Ko so izvenle ovacije našemu listu, ki so dolgo odmevale po častiljivih prostorih naše univerze, se glasile iz njenih oken in dvigale proti nebu v vsej njeni okoličini ter po ljubljanskih ulicah, zlasti pa ob sprejemu prednjih nam koroških gostov na kolodvoru in pred njim ter po vsej Masarykovi in Miklošičevi cesti do Unione in nato po vsem prostornem Marijinem trgu, čutimo na dnu srca najprijetnejša dolžnost, da se zahvalimo vsem onim, ki so izražali zaupanje do našega lista z urnebnimi vzkliki: Živio »Slovenski Narod«, prav posebno zahvalo smo pa dolžni omeniti pred hotelom Union, ki je svoje navdušenje za nas izrazil z vzklikom: Živio »Slovenski Narod« in njegovi naročniki! Z največjo hvaležnostjo v srcu za neprepeljivo reklamo in za najiskrenejša priporočila se zahvaljujete z odličnim spoštovanjem

Uprava in uredništvo »Slovenskega Naroda«.

Res, dobrota je sirota

Ljubljana, 21. januarja.

Pri posestniku Marji Marinkovi v Stranjski vasi pod Dobrovo pri Ljubljani se je zgledil 12. t. m. mlajši človek, ki je bil videti nekam bolehen. Stopil je v hišo in prišel tarnati, da prihaja iz bolnice v Ljubljani, kjer je pretrpel nevarno operacijo. Pravil je, da je po poklicu krojaški pomočnik in je povedal tudi svoje ime ter domovinsko občino: Jože Bečan iz Medvod. Nakrat se je pričel tresti, zato ga je dobrosrčna gospodinja pozvala v sobo in mu vnela sesti. Brž mu je skuhala kavo in položila predenj tudi kos kruha. Med jedjo je Bečan pripovedoval, kako zelo je bil lačen, tožil je, da je ostal popolnoma brez sredstev in je stokal, da bo moral zaradi bolečin skoro gotovo nazaj v bolnico.

Marinkova, ki se ji je mladi človek čedalje bolj smilil, ga je pridržala tudi pri kosilu in pa pri večerji. Ker se tudi na noč ni umaknil iz hiše, marveč je tarnal o slabem zdravju, se je usmislila žena odločila in mu dala še prenočišče. Postlala mu je v sobi svojega sina Alojzja, ki je prišel domov šele pozno zvečer. Stopivši v svojo sobo je našel Lojze Bečana še budnega in je spregovoril z njim nekaj besed, nakar je slesel suknjo, jo obesil na obešalnik in se šel sam vlegel k počitku. Naslednje jutro pa je Lojze že zgodaj vstal in se podal na delo. Ob 7. se je zbudi tudi gost in mu je Marinkova pripavljala zajtrk. Užil ga je, vendar je gledal nekam preplašeno in je jedva čakal, da izgine. Komaj je stopil za ogled, jo je že ubral čvrstih korakov in ne leže nobenih znakov kakke bolezn. Izgnil je v daljo... Šele zvečer, ko se je vrnil domov, je Lojze vsepren padel povedal materi, da mu je prenočevalec ukradel iz žepa suknje, ki je visela v sobi, vso gotovino in sicer 1200 Din.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.
Sobota, 21. januarja: Celjski grofje. Izven. Globoko znižane cene.

Nedelja, 22. januarja: ob 15. uri Utopljen. ea. Izven. Znižane cene. Ob 20. Voda. Izven. Znižane cene.

Torek, 24. januarja: Carjevič Aleksej. Red A.

OPERA

Velike smuške tekme

Pod pokroviteljstvom župana g. Kratnarja se bo vršilo danes in jutri v Kamniku prvenstvo LZSP

Danes in jutri se vrše v Kamniku smuške tekme za prvenstvo LZSP v kombinaciji za leto 1933. Na prošnjo poudarja, da je bil pokroviteljstvo nad veliko prireditvijo kamniški župan g. Franc Kratnar, ki je sam vneti sportnik in je že pred vojno kot predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev sportnega kluba polagal prve temelje razvoju sporta v Kamniku. Mestna občina je, zavedajoč se velike važnosti, ki jo imajo take tekme za tujsko prometno propagando Kamnika, poklonila lep pokal kot darilo za zmagovalca v kombinaciji, ki bo prejel tudi naslov letošnjega prvaka LZSP. Poudarja, da določil za prve tri iz vsake tekme v kombinaciji, v teku in v skokih kot darila plakete in diplome. Prvi trije najboljši tekmovalci podelskih klubov prejmejo diplome.

Franc Palme

Za tekmovalce se je prijavilo rekordno število smučarjev vseh klubov, ki so vključeni v ljubljansko podsavezo. Večino bosta dala sedemdeset klubov Ljubljane in Ilirija, ki bosta postavila menda vsak po 20 tekmovalcev. Nadalje je prijavila Grafika iz Ljubljane 3 tekmovalce, Kamnik in Logatec po 4, Zagorje pa 6 tekmovalcev. Skupno jih bo torej prav lepo število.

V Kamniku pripravi večina še danes s prvimi popoldanskimi vlakom. Zadnji pa priprobo ob 14.39. Ob 15. bo pred restavracijo Rode start za tek na progi 16 km. Proga je dobro markirana in vodi čez Zaprice in Milji vrh na Tunjsko miako. Tu se v precejšnjem vzponu vleče do Sidra, od kod vodi v lahnem padcu na zimsko smodnišnico na cilj, ki bo na Grabnu, na vrtu g. dr. Meglerja. Proga je srednje težka in izpeljana tako, da plete tretjino navkreber, tretjino navzdol, tretjino pa po ravlini. Borba med posameznimi tekmovalci bo ostra, ker bo vsak gledal, da si pribori čim večji naskok točk, da bo imel pri skakanju lažje stališče. Prvenstvo bo branil dosedanjí prvak LZSP v kombinaciji Šramelj, ki bo napel vse sile, da si tačdi leto osvoji to mesto. V teku bo skora-

nadi tudi Sencar, zato je odveč vsako uganjati, kateri tekmovalci bodo zavzeli prva mesta, saj je to odvisno od cele vrste okoliščin. Med udeleženci izvenljubljanskih klubov bo vladalo gotovo veliko zanimanje, kdo se bo med njimi najboljši placiral in dosegel naslov smuškega prvaka banovine. Za Kamnik bodo startali Ivo Kumer, Biško, Svetičič in Penko.

Zvečer se bodo tekmovalci, ki bodo ostali v Kamniku, sestali v prijateljski družbi na zabavnem večeru, jutraj ob 10. uri pa se bodo vršili skoki za kombinirano tekmovalstvo. Tu se bo odločilo, kdo bo letošnji prvak ljubljanskega podsaveza. Popoldne se bo pričelo po prihodu popoldanskega vlaka ob 14.39 konkurrenčno tekmovalstvo v skokih.

Od nove postaje pod Zalami je oddaljena skakalnica komaj 3 minute. Mnogoštevilni prijatelji zimskega sporta, ki bodo prišli od vseh strani v Kamnik, bodo imeli prav lahek dohod do skakalnice. SK Kamnik je letos svojo sportno napravo popravil, da zdaj odgovarja vsem pogojem mednarodnih predpisov. Posebno pa jo izboljšal pri izteku in pri prehodu iz stime v iztek, katerega je izpeljal v nasprotju s hrib. Ko si je pred kratkim trener Leopold ogledal kamniško skakalnico, mu je tako ugajala, da je obljubil, da se udeleži jutrišnjih tekem. Prepričani smo, da bo svojo obljubo izpolnil in prišel v Kamnik, če ga pri skakanju ne bo ovirale po-

Bogo Šramelj

škodbe, ki jih je dobil v četrtek pri ponesrečenem skoku na kranskojurski skakalnici. Tudi drugi tekmovalci, ki so videli popravljen skakalnico, so mnenja, da se bo jutri dobro skakalo.

Kdo bo odnesel prvenstvo pri skakanju, je še težko reči. Lani je pri dveh tekmah zmagal Franc Palme, ki je dosegel tudi dozdaj najdaljši skok 33 metrov. Državni prvak v skokih Bogo Šramelj bo letos poizkusil vzeti Palmetu primat na kamniški skakalnici. Morda se mu bo to posrečilo, vendar pa razlika med prvoplasiranimi ne bo velika, ker pri tekmovalstvu ne bo toliko odločevala daljina skokov kot pa stili vsakega posameznega tekmovalca. Ni še gotovo, ali bo mogel priti k tekam v skakanju tudi Norvežan Guttormsen, ki trenira naše tekmovalce na Gorenjskem, vendar pa upamo, da se bo podsavezu posrečilo dobiti ga v Kamnik. Pa tudi brez njega bodo te tekme največja zimske sportna prireditve, kar jih je bilo dozdaj v območju ljubljanskega podsaveza, saj bo tekmovalo rekordno število tekmovalcev, vsi, kar jih premore ljubljanski podsavez. Vzporedno s podsavezno prireditvijo na kamniški skakalnici bodo tekmovali tudi člani Akademike smučarske organizacije za prvenstvo ljubljanske univerze, ker bo zanimanje za prireditve še povečalo. Prijatelji zimskega sporta iz Domžal, Mengša in iz Ljubljane bodo gotovo radi prihiteli v Kamnik, saj tako lepe prireditve ne bo zopet kmalu v Kamniku. Na razpolago imajo dovolj prometnih sredstev, saj imamo dnevno 6 železniških in 5 avtobusnih zvez z Ljubljano. Zadnji vlak pa odhaja iz Kamnika zvečer malo pred osmo uro.

Po skakalnih tekmah bo v restavraciji pri Kumru razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Razsodišču teh tekem predseduje predsednik LZSP g. Ante Gnidovec.

zdaj kupovalkam predrag po 2 Din merica. Zeljastih glav, ki jih je še vedno mnogo, ljudje niso posebno kupovali. Po 2 do 4 Din se zde za marsikomu precej drage in zelje čedalje bolj gnije. Malo je že ohrovteta, a po njem nihče mnogo ne vprašuje. Ponujajo ga od 2 Din navzgor glava. Po isti ceni prodajajo kolerabo. Zdi se, da ljudje najraje kupujejo kisle zelje in repo, ki ima vse leto stalno ceno. Z jabolki nas še vedno zelo dobro zalagajo. Danes je bilo na trgu tudi nekaj zelo lepih voščenk po 5 Din kg, kosmate so pa prodajali po 4 Din. Druge vrste jabolk niso bile tako lepe.

Kamniški Sokol zboruje

Kamnik, 20. januarja. Občni zbor kamniškega Sokola se je vršil 18. t. m. ob številni udeležbi članstva. Otvoril ga je starosta br. dr. Karba s pozdravom na vse navzoče, zlasti pa župnega delegata br. Flegarja. Orisal je na kratko delovanje Sokola v preteklem letu in opozoril na naloge, ki ga čakajo letos, v jubilejnim letu našega sokolstva. Omenil je tudi znano okrožnico jugoslovenskih škofov in se v svojih izjavah pridružil stališču, ki ga je zavzel že Savez SKJ. Po poročilu tajnika je poročal blagajnik o denarnem prometu, ki je znašala 46.859 Din. Dohodki so presegli stroške za 2500 Din, tako da znaša gotovina društva na koncu leta 1932 18.000 Din, ki so naloženi v Mestni hranilnici. Načelnik Hribar je poročal o obisku telovadbe in udeležbi članov na nastopih ter na koncu izjavil, da odlega svoje mesto. Prosvetar br. Rus je imel med letom več nagovorov na deco in je skušal spraviti v sklad prosvetno delo s Sokolskim delom, zlasti na društvenih prireditvah in akademijah. Število članov je v preteklem letu naraslo za 6 in znaša 137 članov in 73 članic. Skupno sliko vseh poročil je h koncu podal starosta dr. Karba, ki je ugotovil, da kamniški Sokol ne napreduje tako kot bi moral. Vzrok temu je v nezanimanju oblike dela občinstva za sokolske prireditve in pomanjkanje vadi-teljskega zbora, ki mora biti povsod duša vsakega društva. Upanje pa je, da bo tudi v tem oziru nastopilo izboljšanje.

Pri volitvah starost in podstarost, ki so se izvršile v listki, je dobil od oddanih 59 glasov 50 dosedanjí starosta br. dr. Karba, za podstarosta pa je bil zopet ponovno izvoljen br. Stane Veclin. Za vsa ostala odborniška mesta so bili predlagani v potrdilo župni upravi dosedanjí funkcionarji, nov je v odboru samo notar brat Zevnik. Namesto odstopivšega br. Hribarja je bil izvoljen za načelnika br. J. UKar, za podnačelnika pa br. Janez Zore. Načelnica je ostala s. Rostanova, podnačelnica pa s. Horovata. Načelniku br. Hribarju, ki je dolgo vrsto let neumorno deloval v sokolskih vrstah in načeloval telovadnem, je občni zbor izrekel toplo zahvalo za njegov dolgoletni trud in vnueno in mu ob živahnem odobravanju dverane podelil častno mesto v odboru. Zdravo!

Zvočni velefilm Predstave danes ob 18. in 21. uri — jutri ob 15., 18. in 21. uri, v ponedeljek ob 18. in 21. uri

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V SIŠKI (za mitnico). Tel. 33-87

Prva slovenska docentka

Slovensko ženstvo in sploh vsa naša javnost je pred kratkim izvedela z največjim zadoščenjem, da je za privatno docentko na filozofski fakulteti naše univerze imenovana prva ženska, namreč ga. dr. Alma Zupanc-Sodnikova. Dosedanja asistentka prof. dr. Vebra je ljubljanka in hči pokojnega Urbana Zupanca, uglednega veletrgovca in popularnega lovca, ter vedno krepke in nenavadne gospe Ane, hčerke Poljaka pl. Branketa, zdravniška grofov Blagajev v Polhovem gradu. Docentkina sestra je naša znamenita slikarica Anica Zupanc-Sodnikova, mlajša sestra Elka je pa soproga znanega zobotehnika Kodra.

Ko je Alma med prvimi slovenskimi študentkami l. 1915. maturirala na gimnaziji, se je poročila s prof. Lojzeto Sodnikom, po smrti edinega sinca se je pa posvetila akademskim študijem. Najprej je študirala slavistiko, nato je pa pri prof. dr. Vebur prišla študirati filozofijo in se je posvetila predvsem estetik, končno pa specializirala za zgodovino filozofije. Obožuje leta 1923. je prvo večje delo »Pregled zgodovine psihologije kot dodatka dr. Vebrovemu »Načrtu psihologije«. L. 1928. je izdala svoje največje delo »Zgodovinski razvoj estetskih problemov«, ki je vzbudilo splošno pozornost v znanstvenem svetu. Sodelovala je tudi pri »Ljubljanskem Zvonu« in drugih domačih in tujih revijah, obenem je pa zbrala gradivo za monografijo o domaćih filozofih dr. Alešu Ušeničniku in dr. Veburu. Ko je dobila dr. Turnejevo štipendijo, je šla na Dunaj zbirat gradivo za monografijo o pozabljenem filozofu dr. Josipu Mistežu iz Vipave, sedaj pa v vaticanski knjižnici v Rimu zbira vire za monografijo o špankem filozofu Lullusu iz XIII. stol., nato pa gre še v Švicjo in Pariz ter Monakovo in se jeseni vrne na svoje novo mesto na naši univerzi. Imenovanje dr. Alme Zupanc-Sodnikove za docentko je v čast vsega slovenskega ženstva.

— Si že slišal, prijatelj?

— Kaj pa?

— Da se dobi pri upravi

„Slovenskega Naroda“ krasen, blizu 700 strani obsegajoči roman

PROKLETSTVO LIUBEZNI

za borih 30.— Din (po pošti Din 35.—).

Dolenjska v literaturi

Iz predavanja, ki ga je imel snoči prof. dr. Slodnjak v društvu „Krka“

Ljubljana, 21. januarja.

Snoči je predaval v društvu »Krka« prof. g. dr. Slodnjak o »Dolenjski v literaturi«. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano in je znova potrdilo že splošno znano dejstvo, da so postala »Krkin« predavanja prava naša ljudska univerza. Nastop 7-letnega Vikija s harmoniko je bil prav posrečen in pogumni dečko je bil deležen navdušenega aplavza. Iz dr. Slodnjakovega predavanja posnemamo:

Ljubljana, 20. januarja.

V vseh narodnih literaturah opazimo, da se središča književnega dela porajajo in onih pokrajinah in iz onega narodnega dela, ki ima najbolj zavarovan položaj. Le v izjemnih primerih se aktivno literarno delo pojavlja v obrobnih in narodnostno ogroženih skupinah.

Tak ugoden položaj je imela v slovenski zgodovini od nekdaj Dolenjska. Njena vzhodna meja proti Hrvaški ni bila nikdar v narodnostni nevarnosti, pač pa je prihajal od tam vedno: včasih po selitvi rodov, včasih podtalno priliv svežih čisto slovenskih jezikovnih elementov, ki je krepil avtohtono že itak do korena slovensko prebivalstvo ter poplavljal izvenški Koečevje tudi tuje naseljenke s slovenskim govorom in čustvovanjem.

Čudno je, da imamo v zbirkah slovenske narodne pesni razmeroma jako malo pesmi z Dolenjskega. Ne vem, ali je to posledica tega, da na Dolenjskem ni bilo ob pravem času ljubiteljev narodne pesni, kakor so se našli v drugih slovenskih pokrajinah, dasi so znana imena nekaterih ljudi, ki so zbirali narodno poezijo po Dolenjskem, ali pa se je iz socialnih vzrokov namenoma pozabila epska pesem kot izraz osviroženega plemiškega življa. Bogatejša je liriska pesem in narodna pripovedka in pravljica. (Izjemno stališče ima Bela Krajina.)

Tudi srednjeveška cerkvena pismenost ni zapustila na Dolenjskem sledu, razven Stiškega rokopisa, ki pa se je najbrž rodil iz osebne pridnosti nekega češkega meniha, ki je bival v Stiškem samostanu.

Sele verska revolucija začetkom 16. stoletja vzbudi vrsto dolenjskih mož, ki začnejo pisati knjige v novem duhu, ter rabijo svoj rodni govor za izrazilo svojih namenov, misli in čustev.

Ni bil slučaj, da so se baš močje z Dolenjskega najprej udeleževali v protestantskem pokretu na Slovenskem. Kakor je tukaj najbolj izoblikovano fevdalno gospodstvo v zvezi s prilivom socialnih gibanj, ki se je širila od vzhoda, rodilo vrsto agrarnih revolucij, tako je na drugi strani pretesno sožitje protestantskega graščaka in kmetijskega podložnika v zvezi z drugimi socialnimi in kulturnimi vzroki poustvarilo slovensko protestantsko slovesstvo.

Slovenski protestantski pisatelji pa niso bili le propagatorji novega načina človeškega razmerja do Boga, temveč njihovo kolumbovsko odkritje nove literarne zemlje jih je navdušilo tako, da so svoj književni jezik oblikovali, čistili in uzakonili

celo v slovnici. Njihovo odkritje je z nepremagljivo silo pritegnilo k sebi ljudi iz drugih slovenskih pokrajin ter radi zakona življenjske nepretrganosti prisililo tudi katoliške pisatelje k rabi dolenjskega književnega jezika, ki je tako postal vseslovenski literarni jezik, kljub temu, da so rabili posamezna narečja v knjigi do druge polovice 19. stol. (Narečje Slov. krajine še deloma danes.) Hrbtenica teh dialektičnih pismenosti je bila vendar dolenjsčina.

Tudi v 17. in 18. stoletju so kljub temu, da je po zatrti reformaciji padla književna delavnost, pisali slovenske knjige po večini močje z Dolenjskega, dasi se je prebujala tudi Gorenjska. Šele s Pohljonom, ki je bil ljubljčan, se pretrga niz dolenjskih pisateljev. In slovstveno življenje v prosvetljeni in romantični dobi usmerjajo in hranijo gorenjski ljudje. Ti neizmerno razširijo meje slovenskega književnega obzorja. Poleg cerkvenega slovstva — gojijo tudi politično publicistiko, poučno knjigo za ljudstvo in pesem —, s katero je kronal Prešeren Trubarjevo delo.

Dolenjska je bila takrat duhovno in materialno izčrpana, predolgo fevdalno gospodstvo je zatrlo vse klice ljudske duše.

Se le po 1848. l. ko je dolenjski kmet dobil zemljo v večno posest, je vstal novi zarod dolenjskih pisateljev. Ta zarod, ki ga označuje trojica Levstik-Stritar-Jurčič, je po Levstikovem vzgladu in nauku — dvignil kmeta in njegovo življenje v središče slovenske lepe knjige. Njihovo literarno delo nima samo literarno zgodovinske in estetske cene, temveč pomeni tudi važen socialni prevrat, ne samo v umetnostnem pojmovanju, ampak tudi v politični borbi za izoblikovanje slovenskega političnega programa.

Kakor je prvi val dolenjskih pisateljev zaklinal v svet: Glejte, tukaj je rod, ki se bori za novo obliko svoje molitve Boga, tako so Levstik, Jurčič in Stritar v svojih delih pokazali na svojevrstno življenje dolenjskega kmeta, rekoč: Poglejte, tako dela, trpi, umira in ljubi naš človek. Brat je vsega kmetijskega zaroda na svetu, toda v svojem jeziku in na svojstven način doživlja srečo in nesrečo, dela dobro in zlo, ljubi in sovraži, daje mu prav in svobodo, kajti edino naročna svoboda lahko reši in ohrani njegove vrednote — potomstvu in svetu!

Ta klic je postal mati vsega našega slovstvenega, političnega in socialnega življenja do naših dni.

Tudi sodobni zarod dolenjskih pisateljev, katerih vrh tvori Zupanc — mu je ostal zvest. Kajti to je začetek in konec sleherne resnične narodne književnosti. Mi smo sicer željni senzacij, novosti, obljub in prorok, toda edina duša — našega kmeta in delavca, ki danes molčita v življenju in kljub »kmečkemu« in »delavskemu« povestim in pesmim tudi v našem slovstvu, nam more in mora odkriti — kam gre naša pot. Upajmo, da bo vstal nov rod »dolenjskih« pisateljev, ki bo vedel, toliko o svojem narodu in zahteval časa, kolikor je vedel o svojem času Trubar, oziroma Levstik.

Iz magistratnega gremija

Ljubljana, 21. januarja.

Na snočnji seji magistratnega gremija, ki ji je predsedoval župan dr. Puc, so se obravnavale razne tekoče zadeve. Podeljena je bila koncesija za buffet v Vilharjevi ulici.

Ljubljanskemu Sokolu so prepustili buffet v »Tivoliju« v najem do konca »Pokrajinskega zleta«, t. j. do 30. junija 1933, pod pogojem, da se dogovori z dosedanjim najemnikom glede odškodnine. — Zvišanje najemnine za prostore mestnega knjigovodstva in gradbenega urada predlaga odbor, ki upravlja meščansko imovino. Gremij je odklonil to povišanje, ker se zdi prebrano, je pa obenem odobril povišanje najemnine nekaterim trgovcem v Kresiji, ki s tem ukrepom tudi soglašajo. Pri tem se bo skušala najemnina za te lokale na podlagi kvadratur kolikor mogoče pravilno in pravično urediti.

Prošnja Jožefi Kocjan za zamenjavo neke lastne in mestne parcele je bila odklonjena, ker je ponudba za mestno občino neugodna.

Anglo-jugoslovenska petrolejska delniška družba je prejela dovoljenje, da sme postaviti bencinski avtomat na mestnem svetu pred hišo l. Jelačina na vogalu Rimske in Emonke ceste.

Prošnja zobotehnika A. Frankena, ki želi predstaviti reklamno desko, stoječo na

ozemlju mestne občine poleg mitnice pri železniškem prelazu, v občino Moste, je bila odklonjena.

Ker se bo uredilo stopnišče med Gerberjevo in Krejčijevo hišo, bo treba posekati nekaj kostanjev, ki to regulacijo ovirajo. Hkrati pa je gremij odklonil predlog, naj se zaradi motnje prometa posekajo tudi kostanji, ki stoje na Cankarjevem nabrežju.

Sentpeterski park in park ob koncu Lenonice se preuredita po načrtu prof. Plečnika. Delo bodo izvršili brezposelni, v vsakem parku bo otroško igrišče.

Stavbni referent je poročal o naslednjih zadevah: Hišna kanalizacija v hiši Vasilije Dobrček v Levčevi ulici št. 3 se odobri. Fr. Bidovec se dovoli gradnja prizidka k dvoriščnemu poslopju in ograje v Marjantovi ulici. — Lovro Čimperman si zgradi prizidek k delavnici in izvrši neke adaptacije na Šmartinski cesti. Dovoljenje je bilo podeljeno le začasno, ker stoji poslopje izven regulacijske črte. — Direkcija državne železnice namerava postaviti 2,50 m visoko in skupaj okrog 1 km dolgo betonsko ograjo ob šišenskem kolodvoru. Ker bi ograjo v oni obliki, kakor je predvidena po predloženih načrtih, v estetskem pogledu ne ustrežala in odpadalo po regulacijskem načrtu vse kolodvorske stavbe, je bil gremij mnenja, da se ograja v tej obliki ne sme zgraditi.

Končno je bila še odklonjena prošnja Valentina Koprivca, za stavbno dovoljenje na Cesti v Mestni log.

Na trgu se ne pozna pomanjkanje

Po količini živil bi človek sodil, da živimo v normalnih časih

Ljubljana, 21. januarja

Kljub zimi je tisti, ki se vedno dobro založen, posebno dobro je pa bil zaseden za tako pozno sezono danes. Po količini živil na trgu se ne pozna, da pri nas kdo trpi pomanjkanje. In če pogledaš nekatere gospodinje, ki prihajajo stalno na trg, pomisliš ob njihovi širini, da ni tako hudo na svetu.

Ob sobotah se pa zdaj navadno na trgu, da se časi nekoliko boljšeje, ker postane na njem bolj živahno in ker gospodinje bolj posegajo po živilih kot navadno. Tudi danes so se gospodinje bolj zalagale z živili in zlasti meso jim je začelo dišati nekoliko bolj, ker je pač jutri nedelja. Mesarji pripravijo ob sobotah posebno lepe kose mesa, ki ga hvalijo, češ to bo dobra juha! — ali, ta govedina se kar topi v ustih kot maslo. Včasih pa tati ona gospodinja vzdihne, da se tudi dinarčki tope kot maslo. Cene mesa so stalne. Značilo je, da danes ni bilo takšnega prometa pri mesarskih stojnicah, kjer prodajajo ceno govedino, pač pa so ljudje kupovali boljše meso prav tako kot navadno. Najbrž butijo pomanjkanje samo tisti, ki se sicer radi za-

dovoltje z najcenejšim mesom, oni pa, ki jim je vseeno ali je začetek ali konec meseca, lahko kupujejo meso zdaj prav tako kot so ga ob novem letu.

Na perutninskem trgu je bilo danes mnogo več jajc kot navadno. V splošnem jih ne ponujajo več po 1.50 Din komad, nego za 25 par cenije, ali po 2.25 Din par. Zdaj ljudje ne konzumirajo toliko jajc, ker se pač ne ukvarjajo tako s pečitvom kot so se ob praznikih. Jajce po 1.25 je res dovolj drago, saj je dandanes za marsikoga diner že mnogo in enega samega jajca se ne moreš najesti. Tudi piščancev je bilo danes precej na trgu. Za nje so se zanimale gospodinje, ki stalno otpirajo piščance na trgu. Cene putk so stalne, sicer pa odloča predvsem barantanje kot pri cenah vseh živil na trgu razen mesa. Zato so pač takšne difference v cenah pri eni in isti vrsti živil.

Na zelenjavnem trgu je bilo zopet na izbiro zelenjave. Tudi cene zelenjave so različne. Radič splošno ponujajo nad dinar merico, vendar so ga gospodinje tu in tam kupovale tudi po dinarju. Motovilec je

Triumf grandioznega vefilma!
Zanimanje za to monumentalno film-
sko veledelo Ufe je zajelo vse Ljub-
ljano!
Navdušenje pri včerajšnji premieri je
nepopislno!

Velezanimiva vsebina filma je držala
občinstvo v stalni napetosti!

Predstave danes ob 4. in 1/10 zve-
čer — jutri v nedeljo ob 3. 5. 1/8 in
1/10 zvečer

Kot dopolnilo najnovejši »FOXOV«
ZVOČNI TEDNIK

F. P. 1 ne odgovarja

Sen našega stoletja — možnost varnega prekooceanskega letalskega prometa
— je postal dejstvo!

V glavnih vlogah filma:
HANS ALBERS, SYBILA SCHMITZ,
PAUL HARTMANN

Telefon 2124.

ELITNI KINO MATICA

Dnevne vesti

— Belokranjci! Te dni bomo našim pri-
jateljem in naročnikom v Metliki in Črnom-
lju razposlali položnice za naročilo res lepe-
ga romana »Prokletstvo ljubezni, ki je izšel
v 2 knjigah na okrog 700 straneh in velja
v poštno vred le 35 Din. Vabimo vse, da
se na istega naročijo in opozore, tudi vse
svoje prijatelje na to priliko, da za tako
nizko ceno nabavijo roman, ki je po vseh
naših krajih vzbudil največjo pozornost.
Zaloga je le še mala, pa naj vsak pohiti z
nakazilom denarja, nakar mu bomo takoj
poslali oba dela.

— Razpisani zdravniški službi. V držav-
ni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani sta
razpisani dve mesti zdravnikov, in sicer
sekundantja VIII. položajne skupine in
zdravnika pripravnik. Če ne bi bilo kompe-
tentna za prvo mesto, se bo zasedlo z
uradniškim pripravnikom. Prosilci morajo
smeti pogoje za sprejem v državno službo
ter dovršeno zdravniško pripravniško služ-
bo. Prošnje je vložiti pri kraljevski banski
upravi dravske banovine v Ljubljani do
31. januarja 1933.

— Izvoz živih prašičev iz Ljubljane in
okolice zopet dovoljen. Izvoz živih prašič-
ev iz Ljubljane in okolice je bil zaradi
kužnih bolezni preko enega meseca pre-
povedan. Zaradi tega se tudi ni mogla raz-
viti tako živahna kupčija s prašiči, kot se
je lanske zimo, ko so zlasti privatniki po-
kupili prav velike množice tega blaga,
zlasti ker so bile cene prašičev zelo niz-
ke. Banske uprava je sedaj, ker je sinav-
ka v Ljubljani in okolici popolnoma pre-
stala, z današnjim dnem zopet dovolila iz-
voz živih prašičev iz Ljubljane, za izvoz
v inozemstvo pa ostane še nadalje zaprta.

— Iz »Službenih listov«. »Službeni list
kr. banske uprave dravske banovine« št.
6 z dne 21. t. m. objavlja zakon o trgovin-
ski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in
republiko Avstrijo, konvencijo o uredbi
trgovinskih terjatev s pobotom med Ju-
goslavijo in belgijsko-luksemburško gospo-
darsko unijo, začasnimi trgovinskimi sporazumi
med Jugoslavijo in Grško, razglasila o trans-
akcijah z boni grške banke in razne objave
iz »Službenih listov«.

— Iz zdravniške službe. Z odlokom mi-
nistra socialne politike je imenovana za
šefa lekarnice v splošni državni bolnici v
Ljubljani v VI. položajni skupini mag.
pharm. dr. Vida Flinč.

— Delomirneži in izkoriščevalci občin-
skih podop. Banske uprava dravske ba-
novine proglašala za delomirneže in izkori-
ščevalce občinskih podop. Stefana Gradiš-
nika iz Mežice, Janeza Kluna iz novih La-
zov, Franca Cinklarja iz Gradišča, Simena
Gornika z Tolstege vrha, Ivana Galufa iz
Trojan, Alojza Skelčevega iz Sopotov, Va-
lentina Nikoliča iz Dedenega dola, Jožeta
Garba iz Podbrežja in Ivana Koceta iz Ne-
deljceva.

— Vsem članom ZKD javljamo, da je
ministrstvo prosvete dovolilo 10% popust
za takse na vstopnice za prireditve umet-
niško-diletantskega značaja, ki se vrše v
naših društvi brez plesa. Ta popust velja
za ves mesec januar in ves mesec fe-
bruar, za ostale mesece pa je tudi že stvar
v teku. Društva se naj sklicujejo na akt
ministrstva prosvete p. br. 50485 z dne
16. decembra 1932. Vsa društva pozivamo,
da nam predložijo v potrditve izkaznice.

— Polovljena voznja na vefesejme. Naše
železnice dovoljujejo na povratku polovi-
no vožnjo udeležencem naslednjih medna-
rodnih vefesejmov: v Londonu, ki bo od
20. februarja do 4. marca t. l., v Leipzigu
od 5. do 12. marca, v Lyonu od 9. do 19.
marca, na Dunaju od 12. do 19. marca, v
Pragi od 19. do 26. marca, v Budimpešti
od 23. do 27. marca, v Baslu od 25. marca
do 4. aprila, v Bruxellesu od 5. do 19. aprila,
v Milanu od 12. do 27. aprila, v Budim-
pešti od 6. do 15. maja, v Poznanju od 30.
aprila do 7. maja, v Parizu od 13. do 26.
maja, v Bratislavi od 27. avgusta do 3.
septembra. Vozovnice in legitimacije se
bodo dobile vedno v potovalni pisarni
»Putnik« v Ljubljani, Gajeva ulica.

— Pocenitev kruha v Petrinji. Dočim
se je pri nas in v mnogih drugih krajih
kruh podražil so v Petrinji peki sklenili
znižati ceno pečenja za 50%. Neki pek je
začel prodajati dve veliki zemlji ali 4 ma-
le zemlje za 1 Din in kmalu so mu sledili
tudi drugi, ker je konkurenca tudi med
peki huda.

— Novo lekarno v Sent Vidu n. Lj. Otvoril
danes v hiši g. Lenarda poleg nove
pošne zgradbe mg. pharm. Josip Oblak.
S to otvoritvijo se bo izpolnila prebival-
stvu v tej lepi gorenski okolici ena gore-
čih želja v pogledu narodnega zdravstva.
— Poziv rumunskim državljanom. Kr.
rumunski konzulat v Ljubljani javlja vsem
rumunskim mladeničem, rojenim leta 1912,
ki stalno žive na ozemlju dravske banovine,

da se vrši rekrutacija letnika 1934 od 1. do
10. februarja tek. leta. Vsi mladeniči, ki
spadajo v omenjeni letnik, se morajo javiti
vojnemu atašeju kraljevine Rumunije v
Beogradu in prinesiti s seboj: uverenje o
državljanstvu ali potni list, kristni ali rojst-
ni list in šolska spričevala.

— Tragična smrt odličnega Sokola. Ljub-
ljanski Sokol je izgubil dolgoletnega in zve-
stega člana. Na tragičen način si je včeraj
v Beogradu končal življenje 24letni Vilko
Perdan, eden naših najboljših sokolskih te-
lovadcev in borcev, ki se je leni na pra-
škem zletu med Jugosloveni najbolj uve-
javil. Pokojni je že od rane mladosti to-
valil pri Ljubljanskem Sokolu in je do la-
ni vodil njegov naraščaj. V marcu so ga
premetili v Beograd, kjer si je kmalu
pridobil velik ugled in mnogo prijateljev,
zlasti med sokolstvom. Spomladi bi se mo-
ral zopet vrniti v Ljubljano. Pokojni je bil
izredno simpatičen mladenič, vzor Sokola.
Njegova tragična smrt je napravila globok
vtis v sokolskih vrstah pa občutno vrzel.
Bodi mu lahka zemlja!

— Jutri velike smuške prireditve go-
renjskega zimsko-sportnega podsaveza v
Mojs strani. Dvoje. Izletniški vlak iz Ljub-
ljane. Vožnja polovica pri vseh vlakih
proti potrdilu podsaveza na udeležbo. Pri-
četek skokov ob 11. Vsi v Mojsstrano! Cela
vozna karta velja za povratek.

— Predavanja o higijeni v džamiji. Red-
ko kulturno delo se je pričelo v Bosanskem
Brodu, kjer prireja zdravnik dr. Tatarevič
v džamijah predavanja o higijeni.

— Vreme. Vemenska napoved pravi, da
bo bolj mrzlo, deloma oblačno, spremenljivo
vreme. Včeraj je v Zagrebu in Sarajevu
snežilo. V Beogradu, Skoplju in v Dalmaciji
deževalo. Najvišja temperatura je znašala v
Skoplju 10, v Splitu 9, v Ljubljani in Mari-
boru 2,4, v Zagrebu in Beogradu 2, v Sara-
jevu —1. Davi je kazal barometer v Ljub-
ljani 764, temperatura je znašala —3.

— Razne nesreče. Zimski sport je za-
hteval prve žrtve. V bolnico so včeraj pre-
peljali dva ponesrečena. Prvi je bil 19-
letni Ludvik Lesar, sin delavke iz Rabin-
ke, ki si je pri smučanju zlomil desno
ključnico, druga je pa bila Olga Roševa,
hčerka poštnega uradnika, ki si je pri
sankanju zlomila desno nogo. — Včeraj
popoldne se je na klavirni ponesrečil me-
sarski vajenec Janko Rojakovič, zaposlen
pri Slamiču, ki si je z nožem prerezal žilo
na roki. — Josip Paučnik, 14-letni me-
sarski vajenec iz Hrastnika, je gnil na-
pajat konje, pa ga je konj brnil v glavo
in resno poškodoval. — Vse štiri ponesre-
čence so prepeljali v bolnico.

— Tragedija siromašnega dunajskega
slikarja v Splitu. V četrtke je padel v Splitu
v razburkano morje 27letni dunajski slikar
Viljem Kopscher. S svojo ženo je potoval
po svetu in prodajal slike, da sta se za silo
preživljala. V četrtke se je prepešal iz Mil-
ne na Braču v Split, stal je na robu parnika
in fotografiral valove, njegova žena je bila
pa pod krovom. Kar je butnil močan val v
parnik, da se je močno zagugal, slikar je
izgubil ravnotežje in padel v valove, ki so
ga zagnali. Vse prizadevanje potegniti ga
iz morja je bilo zaman.

— V dobi napredka napravi človek, ka-
ter ne neguje svojih zob, dvojno slab vtis,
dnevno čiščenje z odlično osvetojujočo
Chlorodont zobno pasto ne stane mnogo.
Tuba Din 8.

Iz Ljubljane

—lj Seja občinske uprave ljubljanske.
V sredo 25. t. m. ob 17. uri v mestni dvorani
I. seja občinske uprave ljubljanske v te-
kočem letu. Na dnevnem redu so poročila
finančnega, gradbenega in presonalno-prav-
nega odseka, samostojna predloga obč.
svet. Likovčarja glede pošte in hodnikov na
Dolenjski cesti, v tajni seji bo pa občinska
uprava obravnavala poročila personalno-
pravnega odseka.

—lj Ugodnosti za naše trgovce pri ca-
rinjenju. Z dnem, ko se carinarnica pre-
seli v svoje nove prostore na Višnarjevi
cesti, kar bo najbrže že februarja meseca,
bo lahko opravi vsakdo vse železniško
carinske posele tudi takoj tam, ker bo želez-
niška pisarna poslovala v posebni zgradbi
tik carinarnice.

—lj Odlični sokolski gostje v Ljubljani.
Z današnjim beograjskim vlakom so se
pripravili v Ljubljano k proslavi 70-letnice
Ljubljanskega Sokola najodličnejši sokol-
ski delavci in predstavniki saveza SKJ, in
sicer II. namestnik staroste br. Paunko-
vič, starosta sokolske župe Beograd br.
Branko Živković, savezni tajnik Ante
Brozović, I. podnamestnik SKJ br. Miroslav
Vojnović in prva podnamestnica saveza se-
stra Ilićeva. Na kolodvoru so pričakovali
bratske goste člani in predstavniki Ljub-
ljanskega Sokola, Odlične sokolske delav-

ce je pozdravil starosta br. Kajželj in jim
izrekel prirodno dobrodoščilo. Posebni vlak
sokolskih izletnikov iz Beograda v Ljub-
ljano je zaradi nepredvidenih težav iz-
ostal.

—lj Dvo immed najvišjih ljubljanskih
zgradb, sedemnadestropni stanovanjski hiši
na Dukičevem bloku ob Gledališki ulici,
sta že pod streho. Zgrajeni sta bili za na-
še prilike v rekordnem času, v 13 tednih
ali v 72 delovnih dneh. Zgrajeni sta v str-
njemem sistemu, tako da tvorita navidez
eno zgradbo. Skupna zasidana ploskev
obeh zgradb znaša nad 700 m² površine.
Do sedmega nadstropja zavzemajo etaže
isto površino, sedmo nadstropje pa se se-
ga po vsej dolžini spodnjih etaž; na ta na-
čin so nastale na krajih nad šestim nad-
stropjem lepe terase. Sedmo nadstropje
ni več namenjeno za stanovanja, ampak
za centralno pralnico, likalnico in podob-
ne prostore. Stavbi imata pa še osmo nad-
stropje, majhna nadstropka, v katerih bo-
do stroji za dvigali.

—lj Poleg pokrite jahalnice v Trnovem
je tudi nepokrit prostor za jahanje. Kakor
smo poročali, se za pokrito jahalnico po-
teguje več društev, predvsem pa SK Ilirija,
vender je pa mestna občina še ne more od-
dati, ker ima pokrito jahalnico do 1. maja
še v najemu dravske divizije. Zato so pa
sedaj razna društva, predvsem pa spet SK
Ilirija mestno občino zaprosila za nepo-
krito jahalnico, kar naj bi agniti Iliriji bilo
tudi ugodeno.

Od Din 450.—

naprej
damske in moške
smučarske obleke
dobite pri

„NOBLESSE“
Aleksandrova cesta št. 4

—lj Umri so v Ljubljani od 13. do 19.
t. m. Gerkman Ludovik, 34 let, trgovec z
usnjem, Galusovo nabrežje 17; Žitnik Ma-
rija, 12 let, hči zvančička drž. žel. v p. I-
vana, Lavričeva ul. 1; Lavrenčič Viktor,
1 mesec, sin strugarja, Medvedova ul. 9;
Röder Franciška roj. Poljanec, 73 let, vdo-
va pis. sluga pri želez., Japljeva ul. 2;
Plevnik Ana, 24 let, služkinja, Gledališka
ul. 12; Polak Marija roj. Čeh, 73 let, žena
delavke, Salendrova ul. 6; Zavrišek Ka-
tarina roj. Černe, 86 let, zasebnica, Ilovi-
ca 37; Ravnak Helena roj. Rakovec, 81
let, vdova delavca, Švabičeva ul. 1; Stari-
ha Neža roj. Ladiha, 67 let, žena nadmon-
terja, Vidovdanska c. 9; Verzonik Marija,
30 let, služkinja, Vidovdanska c. 9; Kun-
stelj Matevž, 70 let, obč. ubožec, Vidov-
danska c. 9; Benedičič Antonija roj. Po-
pič, 41 let, žena polke. uradnika, Idrijska
ul. 14. — V ljubljanski bolnici so umrli:
Strus Ivan, 2 leti, sin delavca drž. želez-
nice, Pogonik 22 pri Litiji; Taslar Ivan,
1 in pol leta, sin posestnika, Celovška c.
77; Humar Marija roj. Krizman, 41 let,
žena inkasanta Rudolfa, Moste, Zaloška c.
33; Škrjč Terezija, 50 let, kočarica, Ca-
tež 2, obč. Turjak; Kavčič Marjeta, 54
let, delavka, Glinska ul. 7; Guštin Mirko,
49 let, posestnik in gostilničar, Vel. Lašče;
Pantar Ana roj. Malenšek, 63 let, vdova
sodnega sluga Antona, Moste, Korosčeva
ul. 1.

—lj Turistovski vlak v nedeljo! Na
prošnjo SPD in ZSS je direkcija drž. želez-
nice zagotovila za jutri turistovski vlak na
Gorenjsko, ako bo dovolj obiska. Ker so
enežne razmere v ljubljanski okolici raz-
meroma slabe, v naših planinskih krajih v
Bohinju in okoli Kranjske gore, pa tudi pod
Karavankami, pa naravnost idealne, je jas-
no da bodo vsi smučarji, osobito planinci,
pohiteli v naše prekrasne planinske kraje,
ki so v svezem snegu še posebno vabljivi.
Odhod vlaka iz Ljubljane ob 5. uri 10 mi-
nut in prihod na Bistrico, odnosno v Pla-
nico okrog 8., povratek pa od tod okrog
18. ter prihod v Ljubljano okrog 21., nudi
možnost, da morejo v naše planinske kraje
na smuko tudi gmotno šibkejši, ker je vož-
nja polovična in odpade potreba prenočev-
vanja. Zato vabimo naše smučarje, osobito
planince, da v čim večjem številu upo-
rabi to ugodno priliko, da s tem omogoči-
jo, da nam ostane turistovski vlak tudi v
bodoče.

—lj Združenje trgovcev v Ljubljani po-
novno in prav toplo priporoča svojim čla-
nom, da se odzovejo pozivu mestne občine
in prispevajo za najpotrebnejše v Ljubljani.
Da se olajša pobiranje prispevkov, la-
hko posamezni prostovoljno vplačajo pris-
pevke hkratu za vse tri mesece vnaprej.
S tem bi se prihranilo mestnim uslužben-
cem mnogo truda. Ker za vplačane pris-
pevke kupuje mestni socialni urad živ-
ljenjske potrebščine zopet pri malih trgov-
cih, pride ta denar itak zopet v promet,
zato prostimo, naj se nihče ne brani plača-
ti z raznimi nerazumni izgovori. Končno
opozarja uprava združenja vse člane, da
poteče rok za vložitev prijave za občno
pridobitino 31. januarja t. l. Vsi oni, ki bi
do tega dne ne mogli vložiti prijave, naj
zaprosijo pri davčni upravi pravčasno
za rok za podajanje. Predsedstvo uprave.

—lj Zblijanje hrane v uradniški men-
zi. Na občnem zboru »Uradniške menze v
Ljubljani«, Sv. Petra c. 25 je bilo sklenje-
no, da se hrana članom in gostom v toliko
izboljša, da se jim odelje servira opoldan
še po dvakrat v tednu močnata jed ter da
se da možnost izbire gotovih pribitok. Celo-
dnevna hrana z zajtrkom stane 13 Din,
brez zajtrka 11 Din, kosilo ob delavskih
7 Din in sodo večerja 5 Din. V abonma
sprejema pod istimi pogoji tudi privatne
uslužbenke in dijake.

—lj Smučarski tečaj SPD. SPD priredi
v Ljubljani v dnech od 23. do 27. t. m. prvi
petdnevni smuški tečaj za začetnike in

manj izvežbane smučarje. Prijave s prijav-
nino 20 Din sprejema pisarna SPD, Ljubljana,
Masarykova c. 14-1. Zbirališče v pone-
deljek 23. t. m. ob 14.30 pri Čemovarju ob
Dolenjskem mostu. Tečaj vodi savezni uč-
itelj J. Kveder.

—lj Časna primerne. Zaradi pomank-
nja gotovine se je vtrdila A. & E. Skaber-
na, Ljubljana, odločila sprejemati v plači-
tudi tudi hranilne knjižice. Glej današnji
oglas!

—lj V društva »Soča« matica v Ljub-
ljani se vrši danes v soboto 21. t. m. ob
20.30 v salonu pri »Levu« predavanje
uradnika Davortina Ravljena, ki bo govoril
o temi »Sprehod po Parizu«. Po predava-
nju nastopi oddelek pevskega zbora »Bezi-
gradi«. Sočane in prijatelje društva vabi-
mo, da se polnoštevilno udeležijo tega pre-
davanja, ki je zadnje v tem mesecu. —
Vstop vsem prost!

—lj Francoski inštitut v Ljubljani
opozarja na filmsko predavanje gđ. Thér-
èse Anthoine, in sicer o civilnem oblačilu
v Franciji. Vršilo se bo v ponedeljek 23. t.
m. ob 21. v društvenih prostorih. Vab-
ljeno!

—lj Sokol I Ljubljana - Tabor javlja
svojemu članstvu, da je preminul usta-
novni član br. Ludovik Petrovič, trg. pot-
nik. Zavrtna bolezen ga je prisilila iskati
si zdravja na Golniku. Žal je bilo prepoz-
no in neusmiljena smrt ga je pobrala v
najlepših letih. Omenjeni brat je bil na-
vdušen Sokol, posebno pa se vnet Tabor-
jan. Ko se je sklenilo, nabaviti si prapor,
je bil prvi med darovalci, podarivši po-
trebno svilo. Pa tudi sicer je povsod, ka-
mor ga je zanesla pot, zbiral darove za
Tabor. Žal se zaradi prepozna obvestila
društvo ni moglo udeležiti njegovega po-
greba na Golniku, zato pa smo se ga
spomnili s tem, da smo razobeleli črno za-
stavo. Blagum pokojnemu bratu časten
spomin. Zdravo! Uprava.

—lj Nov tečaj esperanta bo otvoril
Klub esperantistov v Ljubljani v torek,
dne 24. januarja 1932 ob 20. uri v šentja-
kobski šoli. Vsi, ki se zanimajo za medna-
rodni jezik, se vpišite v ta tečaj.

—lj Prijatelji ptičkov, ki so brez sred-
stev, a bi radi krmili lačne ptičke, naj se
zglasijo samo v delavskih med 13. in 14.
uro v tovarni Bonač pri tajniku Kelnari-
cu, kjer bodo dobili zrnatno hrano za ptič-
ke. Vredice je prineseti s seboj. Vse imovi-
teje dobrotnice ptic pa podpisano društvo
vjudno proš, da se spričo zadnjih snež-
nih zametov, ki so pticam skoro docela
onemogočili priti do hrane, spominjajo teh
naših malih in zvestih prijateljev. Društvo
za varstvo ptic pevk v Ljubljani.

ZOBNI ZDRAVNIK

DR. JOSIP TAVČAR

specialist za ustne in zobne bolezni
Ljubljana, Gledališka ulica 4, tel. 3393

radi preselitve
v nebotičnik (I. nadstr.)

do 6. februarja ne ordinira.

—lj Predavanje ZKD. V sredo 25. ja-
nuarja se vrši pod okriljem ZKD predava-
nje dr. Pavla Pestotnika o državi in cer-
kvi. Predavanje je poljudno znanstvenega
značaja. Prihodnje predavanje bo preda-
vanje profesorja dr. Slodnjaka o Tavčarju
kot politiku ob 10-letnici njegove smrti in
primarja dr. Zakoljara o rojstvu in umir-
ljivosti narodov. Predavanje se vrši ob 20.
uri v Kazini, II. nadstropje.

—lj Društvo stanovanjskih najemnikov
v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor
dne 8. februarja ob 8. uri zvečer v salonu
restavracije pri »Levu«, Gosposvetska ce-
sta št. 16. Člani, ki še nimajo članskih iz-
kaznic (zelenih), naj izvolijo iste dvigniti
v društveni pisarni. Vsega ulica št. 8,
dvoršče levo, ob delavskih popoldne od
3.—7. ure.

—lj Opozorjamo na današnji slavnostni
koncert v proslavo 70-letnice Ljubljanske-
ga Sokola. Začetek koncerta je točno ob
19.30 v dvorani Filharmoničnega društva. So-
delujejo ga. Pavla Lovštevca, Slovenski
vokalni kvintet, orkester in pevski zbor
Glasbene Matice. Na razpolago je še nekaj
sedeev in stojšč.

—lj Akademija XIII. slovenski večer.
Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja bo
drevi na Taboru XIII. slovenski večer, na
katerem sodelujejo ga. operna pevka
Gjurgjenac-Gavella, operna pevca gg. Be-
teto in Svetozar Banovec ter konservato-
rist Cveto Svigelj. Oficijni sprejem gos-
tov je od 21. do 21.30.

—lj Zahvala Korošcev. Senator dr. Vla-
dimir Ravnhir je prejel z Jesenic za Glas-
beno Matico naslednjo zahvalo: Odhaja-
mo, se zahvaljujemo in nikdar ne pozabi-
mo. Korošci.

—lj Šentjakobsko gledališče. Šentjakob-
čani pomno danes v soboto 21. in jutri v
nedeljo 22. t. m. ob 20.15 izvrstno in za-
bavno veseligo v 5. dejanjih »???«
(Das Blaue vom Himmel), ki je pri pre-
mijerji izvrstno uspešna in se je občinstvo
izpriznilo od srca nasmejalo. Pri predstavi
sodeluje ves ansambel odra. Režijo vodi
Miran Petrovič. Ker sta bili obe dose-
dani predstavi popolnoma razprodani,
prosimo cenjeno občinstvo, da si kupi
vstopnice že v predprodaji, ki bo od pet-
ka dalje v Mestnem domu od 10. do 12.
ure dop. in od 15. do 17. ure pop.

—lj Šentjakobska krajevna organiz-
cija JRKD opozarja vse svoje člane, da se
prične redna letna skupščina, na kateri bo
podal svoje poročilo o političnem položa-
ju minister g. dr. Kramer, danes točno ob
20. uri v gostilni pri »Kajfežcu«, Florijan-
ska ulica št. 4.

—lj Društvo hlozbenih aranžerjev po-
ziva vse zainteresirane, da se prijavijo za te-
čaj najkasneje do ponedeljka. Kdor se do
tega dne prijavi, plača učnino v znani
zmeri, vsi ostali pa bodo morali plačati
predpisano učnino. Odh.

Zvočni kino Ideal

Danes premiera orijentalnega ve-
lefilma napete vsebine in razkošno
lepih posnetkov

KISMET

GUSTAV FRÖHLICH
DITA PARLO

Vladimir Sokolov in Anton
Pointner

Kot dopolnilo Ufin zvočni tednik
in veleznimiv kulturni film

Prdstave danes ob 4., 7. in 9. zve-
čer — jutri ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

—lj Violinist Karlo Rupel priredi sa-
mostojen koncert v ponedeljek 6. februar-
ja v Filharmonični dvorani.

—lj Ekskurzijski odsek JUU priredi v
nedeljo 22. t. m. smučarski in pešizlet na
Javorje pri Litiji. Odhod iz Ljubljane v
nedeljo ob 7.15, povratek ob 22. Sestanek
udeležencev bo na glavnem kolodvoru 20
minut pred odhodom vlaka. Vozni listek
do Litije naj si nabavi vsak sam. Udelež-
ba je omogočena vsakomur, ker je tura
primerna za smučarje in pešce. Po nizki
ceni bodo na razpolago tudi sami s konj-
sko vprego.

—lj Kandidatni smrti. Včeraj popo-
ldne se je z izolom zastupila 19-letna
brezposelna služkinja Franja B., doma iz
Škofje Loke. Prepeljali so jo v bolnico,
kjer so ji izprali želedec. Njeno stanje se
je že izboljšalo. Vzrok poskušnega samo-
mora je bila menda beda.

—lj Mestnim pragmatičnim upokojen-
cem v Ljubljani. Kr. banska uprava je
odobrila pravila »Društva mestnih upoko-
jencev v Ljubljani«. Društveni ustanovit-
ni zbor se bo vršil dne 7. februarja t. l. ob
5. uri popoldne v spodnji dvorani hotela
»Metropol« (Mikšič). Do sedaj je prijavilo
svoj pristop 82 članov in članic.

—lj Predavanje. Danes ob 4. popoldne
bo predaval v damski dvorani kavarne
Emone g. W. F. Marsano o igri bridge.
Marsano spada med svetovne mojstre v
bridge. Razložil bo nova mednarodna
pravila in Heitajco po metodi Culbertson.
Vabljeni so vsi zainteresirani te igre, ki se
je zadnje leto v Ljubljani že močno raz-
vila.

—lj Železničarjem, članom Podpornega in
posmrtnega društva železniških uslužben-
cev upokojencev v Ljubljani. Vabite se na
sestaneke in družabni prijateljski pogovor, ki
se bo vršil v ponedeljek 23. t. m. ob pol 3.
uri popoldne v restavraciji pri »Levu«, Go-
sposvetska cesta. Razpravljal se bo v za-
vezi gori omenjenega društva. Udeležite se
mnogobrojno tega zelo važnega sestanka
Škalečičev sestanka.

—lj Danes Mamsell Nitouche v Elitnem
kinu Matici. Opozarjamo ljubitelje zabavnih
filmskih operet na današnji filmski program
ZKD — na popularno opereto Mamsell Ni-
touche. Prelepe arije, vesela vsebina in iz

Chopin in lepa grofica Potocka

Ob 70 letnici smrti slavne poljske lepote, ki je igrala v skladateljevem življenju pomembno vlogo

Glavno vlogo v mladih letih slavne virtuozke in skladateljke Chopina je igral njegov dober prijatelj in pokrovitelj Anton knez Radziwiłł, ki je Chopinu omogočil študiranje na varšavskem konservatoriju.

V rodbini kneza Radziwiłł je preživel Chopin najlepše trenutke svojega življenja. Tu se je tudi prvič zaljubil in sicer v hčerko svojega gostitelja Elizę. Zal je princesa Elizę umrla v zgodnji mladosti, toda še dolgo je živeła v srcu in spominih pozneje tako slavnega umetnika. Počinitnice je preživil Chopin vsako leto na gradu matere svojega prijatelja in součnica kneginje Czetwertynske, kjer se je zbirala v salonih najboljša družba, zlasti poljsko plemstvo in umetniki. To je bilo v času, ko je svet zavidal lepemu mestu Varšavi razkošje, eleganco in izredno lepoto žensk. Se sedaj velja Poljakinja za vzor ženske lepote.

Najlepše med lepimi so pa bile varšavske plemkinje kneginja Lowitzowa, kneginja Michalina Radziwiłłowa, kneginja Terezija Jablanowska in ostroumna grofica Zamojska. S temi damami je Chopin mnogo občeval. V njihovi družbi se mu je odkrivala vsa sladkost in grenkoba ženskega srca. Chopin je lahko udobno čital v dušah nežnih lepotic, ki so se ponižno klanjale izredni nadarjenosti in vihravi mladosti galantnega skladatelja. V to dobo spada tudi njegovo srečanje s slavno kratkotic Konstanco Gladkowsko, nadarjeno učenko glasbenega konservatorija, ki je v nji videl Chopin vtešeni ideal žene.

Prvič jo omenja prijatelj v svojem pismu dne 3. oktobra 1829, ko piše, da dan za dnem sanja o nji, čeprav je osebnost še ne pozna. Pogrešal ni nikomur omenil svoje skrivne ljubezni do Gladkowske, pač je pa čisto sedel h klavirju in polagal v sladke melodije vse svoje hrepenenje. Bil je do ušes zaljubljen. Ne strpno je pričakoval večera, ko bi morala mlada umetnica prvič nastopiti javno. Njen uspeh je bil presenetljiv. S svojim krasnim glasom je očarala vse navdušene poslušalce, najbolj pa Chopina samega. In tistega večera se ji je tudi osebno približal.

Zal pa je moral kmalu na željo svojih staršev zapustiti Varšavo in odpotovati v svet, da bi se seznanil z umetniki svojega formata, da bi sišal dela tujih skladateljev. Prišla je ura ločitve in Chopin sam je slutil, da se poslavlja od kraljice svojega srca za vedno. Solznih oči se je mlada umetnica poslovila od njega in mu podarila v spomin prstan. Tega prstana Chopin nikoli ni odložil, vse življenje ga je imel posebno v časteh. Lahko si mislimo, kako ga je bolelo, ko je čez dve leti zvedel, da se je njegova izvoljena pod pritiskom razmer poročila z bogatim varšavskim trgovcem. V enem njegovih okranjenih pism iz tiste dobe, naslovljenem nekemu znanцу v Varšavi, je rečeno: »...a po moji smrti naj bo moj pepel potresen pod nožicami moje oboževane Konstance Gladkowske.«

Po slavni umetniški turneji po svetu se je Chopin trajno naselil v Parizu, kjer je našel svoj drugi dom v rodbini kneza Adama Czartoryskega. Knezova žena je postala nadarjena Chopinova učenka. Tu se je seznanil skladatelj z mnogimi v Parizu bivajočimi poljskimi plemiči. Tu je spoznal takrat že popularni skladatelj slavno lepoticę Delphino grofico Potocko, ki se o nji trdi, da je bila najlepša in najduhovitejša Poljakinja vseh časov. Chopin jo je primerjal s svojo Konstanco, zaljubljen se je v njo in ji posvetil svoj »družni koncert«, eno najlepših skladb. Delphina je bila plemkinja od pete do glave in težko je bilo reči, ali zna očarati svojo okolico bolj z lepoto telesa ali duše. Poleg tega je bila izborna pevka in s tem je Chopinu še bolj prirasla k srcu. Ljubil jo je z vsem ognjem svoje duše.

Toda usoda se kaj rada poigra s človekom in tako je bilo tudi s Chopinom, ki je padel končno v mreže demonske George Sandove. Slavna pisateljica je imela nanj izredno močan vpliv. Nekaj let je živel skladatelj ob njeni strani. Jeseni 1837 ga je napadla težka pljučna bolezen in zatekel je na otok Majorca, kjer mu je postrtovalno stregla Sandova. Navzlic vroči ljubezni se pa nista dobro razumela, ker sta se po značajih preveč razlikovala. In tako sta se po večni svobodi hrepenela Sandova in globoki idealist Chopin končno razšla.

S tem je bila nit dolgotnega prijateljstva pretrgana, obenem z njo se je pa pretrgala tudi nit življenja genialnega skladatelja. Chopin je bolehal in pešal ob spominih na svojo dobro prijateljico grofico Potocko. Katastrofa se je približala v začetku l. 1849. Iz Varšave je prispela njegova sestra in kneginja Czartoryska je presedela vsak dan nekaj ur ob bolnikovi postelji. Najbolj je pa pretresla žalostna vest o umiranju slavnega skladatelja grofico Potocko, ki se je mudila takrat izven Pariza.

Takoj je odpotovala v Pariz, da bi se poslovila od svojega ljubljene prijatelja. Prišla je baš pravočasno, kajti smrt je že iztegovala koščeno roko po življenju enega največjih mož z zgodovini glasbe. Bilo je 17. oktobra 1849 proti večeru, ko so ustnice umirajočega skladatelja proseče zasepetale: »Delphina, draga moja, prosim Vas, zaigrajte in zpojte mi na pot!« In zvesta, požrtvovalna prijateljica je sedla h klavirju, solze so ji zalile oči, roke so ji drhtele, glas se je tresel, ko je tiho zaigrala in zapela eno izmed Chopinovih skladb, skladatelj je pa ta čas mirno umiral.

Pred 70 leti je pa odletela za dušo svojega genialnega prijatelja v večnost tudi nežna duša lepe grofice Potocke, ki je igrala v skladateljevem življenju tako pomembno vlogo.

Sila katoliške hierarhije

Iz poročila kurije posnemamo zanimive podatke o moči katoliške hierarhije. Katoliška cerkev ima zdaj 53 kardinalov, 13 patriarhov, 1056 kmetoškofov in škofov in 44 opatov. To so torej močje, ki vodijo milijone katoličanov. Lani je bilo imenovanih 70 novih škofov, izpraznjenih je pa po vsem katoliškem svetu okrog 80 škofovskih mest. Število apostolskih vikarijev je lani silno naraslo. Apostolski vikariji so glavna os misijonarstva, ki se je lani razširilo zlasti močno v Afriki.

Število apostolskih vikarijev je poskočilo lani od 244 na 259. Vsi deli Afrike s Kongom vred in v centralno Afriko so polni misijonarjev, ki delujejo z vso verno močjo na Kitajskem in v Indokini. Katoliška cerkev ni samo zelo stara, temveč tudi zelo gibčna. Ker so začeli pihati tudi po krščanskem svetu nekam čudni vetrovi, se je vrgla z vso silo na misijonarstvo, da bi minus na eni strani krila s plusom na drugi. Nasprotno je pa zdaj število kardinalov dokaj nizko. Kardinalski kolegij bi moral šteti 70 članov, pa jih ima samo 53. Pričakovati je pa, da skliče papež v počastitev svetega leta konzistorij, ki bo predlagal imenovanje 10 novih kardinalov.

Šaljapinov „Don Quijote“

Francoski listi poročajo, da bo letošnja senzacija v filmskem svetu film »Don Quijote«, ki igra v njem glavno vlogo slavni ruski basist Fedor Šaljapin. Film izdelujejo že del časa zlasti v okolici Nice, in sicer v dveh verzijah, v francoski in angleški. Film pride v kratkem v promet in ljudje ga že ne strpno pričakujejo. Priprave za filmanje »Don Quijote« s Šaljapinom so se vršile že od marca lanskega leta. Šaljapin je bil prej nasprotnik filma, zdaj je pa zanj naravnost navdušen. V pogovoru z novinarji je izjavil, da se počuti pri igri in petju za film kakor 17-letni mladenič, tak, kakršni je bil, ko je prvič nastopil na odru kot poklicni igralec v opernem ansamblu mesta Ufe. Odkar je prišel v novo atmosfero filmskega ateljeja, je znova zahrepenel po delu. O zvočnem filmu pravi Šaljapin:

»Ko sem prvič prišel tesno v stik s platnom, mi je bilo zelo čudno pri srcu. Vso veličino tega izraza človeške genialnosti bodo ocenili žal šele naši potomci. Če bi se bil ta izum pojavil prej, bi bili lahko videli na platnu Molčanov, Volkova in Ščepkina (ruski igralci, ki so prav za prav osnovali rusko gledališče). Da, ta izum se je zakasn timer najmanj za 100 let. Tolaži me pa

prepričanje, da bo ta sijajni izum še izpopolnjen, saj ni nobenega dvoma, da bo dosegel v doglednem času tako visoko stopnjo razvoja zlasti kar se tiče fotografije in reprodukcije zvoka, da postane nemadomestljiva in najpotrebnejša kulturna dobrina. Razmišljam o tem in čutim se izredno srečnega, da mi je usoda omogočila nastopiti v filmu.«

Šaljapin je prepričan, da kino ne bo uničil gledališča, s katerim noče, ne sme in ne bo konkuriral. Gledališče ima svoje splošno znane prednosti. Toda tudi kino ima znatne prednosti pred gledališčem. Kino pripada bodočnosti.

Naime Mc. Pherson

lepa ameriška ustanoviteljica sekte, ki je vzbujala zanimanje javnosti ne samo po svojih originalnih verskih naukih, temveč še bolj po senzacionalnih propagandnih metodah, leži v Los Angelesu na smrtni postelji, lahko je pa tudi že umrla, ker je prišla vest o njeni težki bolezni iz Amerike že pred dobrim tednom.

Blago, ki se ne trga

Zdaj pa še to! Gotovo bo srce zaigralo vsem, ki morajo kupovati še vedno mnogo predrago blago, veseli pa ne bodo trgovci, ki se jim obetajo še težji časi. Če je resnična vest, da se je posrečilo newyorški družbi Universal Fibre Corporation pridobiti čisto vlakno ramie ali tako zvane kitajske trave brez uporabe žveplene kisline. Ta vlakna in preja iz njih ustrezajo baše vsem zahtevam blaga, ki se sploh ne trga. Papir, ki so ga napravili iz teh vlaken, se ni dal raztrgati na normalnih preizkuševalnih strojih. Preja iz teh vlaken pa daleč prekaša vsako drugo prejo.

Zmes ramie in svile daje blago, ki se niti ne trga, niti ne mečka in je torej izredno trpežno. Pergamentni papir iz ramie se odkljuje po redki trpežnosti. Iz ramie se da izdelovati tudi papir za filtriranje. Kitajska trava se da gojiti povsod v krajih, ki leže bolj proti severu od krajev, kjer goje bombaž. Zemlja mora biti taka, da ne zahteva gnojla. Na enem hektaru zemlje se pridelala 1850 kg kitajske trave, bombaža pa samo 185 kg. Doslej so gojili kitajsko travo na Kitajskem, Japonskem, v Indiji, na Malajskih otokih, na Queenslandu, v Kamerunu, Zgornji Indiji, Braziliji in Mehiki. Zdaj jo pa hočejo razširiti še na velik del Severne Amerike in Evrope.

Smola Angležev v Afganistanu

Pred 100 leti je dobil ruski poslanik na dvoru afganskega hana Dost Mohameda odločen vpliv. Angleška vlada v Indiji se je bala ruskega vpliva in hotela se je sama polastiti Afganistana s pomočjo kraljevskega tekmeka Sud šaha. Velika evropska in indijska vojska je zasedla Kandahar in Kabul ter proglasila v maju 1839 Sud šaha za hana. Pretežna večina afganskih plemen pa ni priznala hana, ki so ga posadili na prestol neumniki, in gorska plemena v okolici Kabula so se uprli. Jeseni l. 1841 se je upor tako razširil, da so pobili v Kabul več angleških častnikov. Armada je sicer taborila za mestom, pa se ni upala nastopiti energično proti upornikom, temveč nasprotno, začela se je z njimi celo pogajati. Med pogajanjmi je bil angleški poslanec vprico vojske ubit, potem so pa poveljniki sprejeli pogoje poglavarjev upornih plemen ter jim izročili topove in denar pod obljubo, da se bodo smeli vrniti v Indijo.

6. januarja 1842., v najhujšem mrazu, je krenila 4500 mož broječa regularna in 12.000 mož pomožna vojska v Indijo. Komaj je pa zapustila utrjeno taborišče, so jo od zadaj napadli Afganci, ki so pobili vse, kdor se ni mogel rešiti. Sovražnikova verodostojnost je povzročila v angleški vojski paniko, disciplina je prenehala, vojaki so hiteli, kar so jih nesle noge, da bi dosegli indijsko mejo. Samo na Kabulskem prelazu so pobili Afganci 3000 Angležev in Indov. Pred indijsko trdnjavo Džalalabadom, kjer naj bi našli ostanki razpršene vojske zavetišče, so paniki afganski vodniki na demoralizirane vojake in poklali z dolgimi noži vse, razen težko ranjenega zdravnika dr. Byrdona, ki se mu je posrečilo priti v trdnjavo. Še nobena angleška kolonialna armada ni bila tako poražena, kakor ta. Le z največjo težavo so organizirali Angleži so-

vo ekspedicijo proti Kabul, da bi osvobodili jetnike, toda zapustili so deželo, čim so dosegli cilj. Obe ekspediciji sta večji nad 6 milijard, ne da bi prinesli Angležem najmanjši uspeh.

Slabi izgledi kralja Alfonza

Premočenje bivšega španskega kralja Alfonza se je baje skrčilo na pičila dva milijona mark. Vsa kraljeva posestva so bila po revoluciji zaplenjena, kraljevo imetje v inozemstvu se je pa tudi močno skrčilo zaradi občnih izgub pri valutarnih izpremembah. V Madridu bivajoča žena nekega inozemskega diplomata, ki živahno dopisuje z bivšo kraljico, je dobila več pism, iz katerih je razvidno, da se je moral kralj Alfonz s svojim »dvorom« v Fontainebleau močno omejiti.

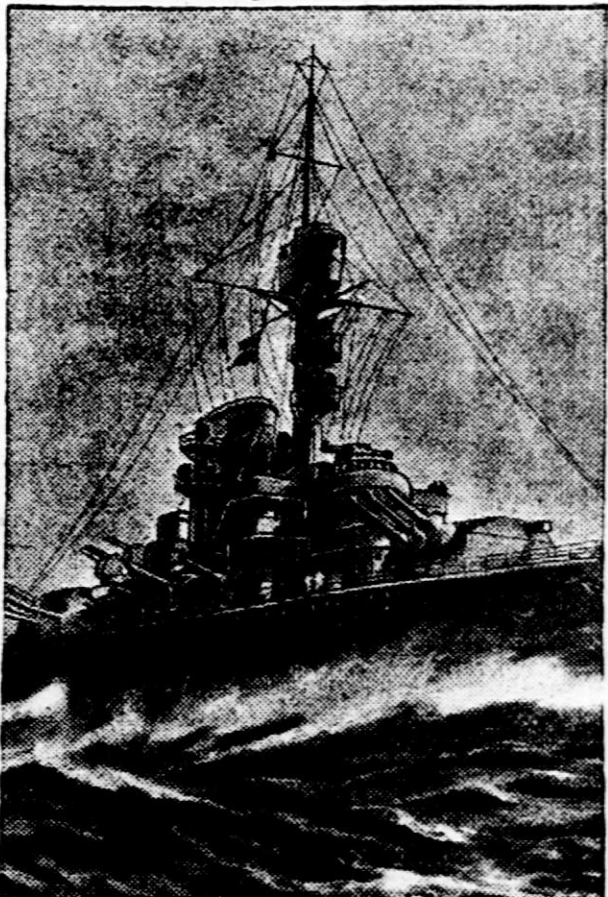
Kralj Alfonz je nameraval prvotno kupiti v Franciji primeren grad s posestvom, da bi se tam trajno naselil. Ker mu je pa začelo primanjkovati denarja, je to misel opustil. Črtati je moral tudi razne rente, ki jih je doslej plačeval sorodnikom, tako tudi rento cesarici Ziti. Za podpiranje monarhističnega pokreta na španskem tudi ne bo več denarja. Izgledi kralja Alfonza niso torej nič kaj dobri.

Hudičeva roka

»Münchner Medizinische Wochenschrift« priobčuje poročilo dr. Hellbrona iz Gailingena o zanimivem pojavu na telesu neke 82-letne starke. Starica se je obrnila na zdravnika in mu potolažila, da ima slabo srce. Zdravnik jo je preiskal in ugotovil, da je glede na svojo starost v splošnem zdrava. Le na obrazu in po telesu je imela velike bradavice, ki so pa bile večinoma že suhe. Na temni, pergamentni podobni koži stegna je opazil zdravnik bele lise, ki so močno spominjale na star zemljevid Afrike s puščavo Saharo.

Najzanimivejša je bila pa leva roka starke. Iz nje je namreč rastle ob palcu precej debel in dolg rožiček, ki je imel na koncu obliko podkve. Rožiček je bil globoko zajeden v kožo in se je z njo premikal. Starkini sorodniki so se na vse načine prizadevali, da bi si dala rožiček odstraniti, toda zaman, kajti starica je zatrjevala, da ji je postal koristen organ, ki bi ga težko pogrešala. Rožiček je rastle dve leti.

V znamenju razorožitve

Nemci se prav pridno oborožujejo posebno na morju. Silna nam kaže novo nemško križarico »Deutschland«, najmodernejšo bojno ladjo sveta, ki je bila te dni dograjena in jo v kratkem spuste v morje.

Muhe so nevarne

Domača muha je nevarna, ker prenaša nešteto bakterij in drugih mikroorganizmov. Okužene s svojimi čimkami lahko povzročijo čisto in na različne načine. Muhe prilete in zležejo jajčeca na odprti rani. Med muhami v človeških vauših odpade 82% na domačo muho. Ta je mnogo pogostejša na kmetih, nego po mestih in posebno nadležna je pri njej. S ta muha, ki se je nazla recimo na mrhovini, preleti kamorkoli na kruh, na sadje, na razne jestvine itd. Pr tem je najbolj nevarno, da se od časa do časa ustavi, izloči del hrane in poneznati tisto, na čemer je sedela, potem pa del te kapljice zopet vsesa. Tako raznaša tisoče in milijone bakterij.

WILLIAM W. WOODIN

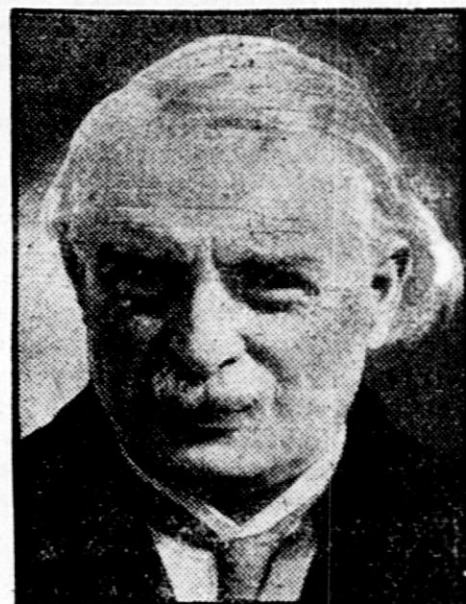

Preradnik neke velike ameriške trgovske družbe, ki je baje imenovan za novega ameriškega poslanika v Berlinu, čim prej vname Rooseveltov predsedniški posele.

Samo tisoče bakterij raznaša domača muha na nožičah.

Razširjenje tifusa je čisto zelo tesno zvezano z razširjenjem domače muhe. Leta 1898 je prizadejal tifuz, ki so ga prenašale muhe, Angležem v vojni s Španci večje izgube, nego vsa španska armada. Dognano je, da prenašajo muhe tudi paratifuz, disenterijo in tako zvano poletno diarejo, včasih tudi kolero in tuberkulozo. V južnih krajih nosijo muhe glavno krivdo za širjenje in prenašanje trahoma. Na Samojskih otokih so ugotovili, da prenašajo naše muhe tudi zelo nevarno očesno bolezen. V Oceaniji prenašajo muhe posebno, sifilisu podobno bolezen frambesozijo. K sreči imajo muhe mnogo sovražnikov, uspešno jih pa lahko zatiramo tudi s čistotjo.

Lloyd George

eden najodličnejših angleških politikov Lloyd George je praznoval 15. t. m. 70 letnico rojstva. Jubilant je bil že pred vojno večkrat minister, od leta 1916 do 1922. pa ministrski predsednik in je sodeloval tudi pri versallskem miru.

Radioprogram

Nedelja, 22. januarja.

7.30: Konjereja (dr. Weble); 8: Nasveti za kmetovalce; 8.15: Gimnastika (Dobovšek); 8.45: Poročila; 9: Versko predavanje (dr. Tominec); 9.30: Prens cerkvene glasbe iz šentpeterske cerkve; 10: Elektrotehnika (dr. Vidmar); 10.30: Zürich in Zeneva (dr. Breznik); 11: Pevski kvartet »Glasbene Matice« (gg. Pelan, Zavrsan ml., Zavrsan st., Skalar), vmes harmonika solo, igra g. Stanko; 12: Čas, poročila, plošče; 15: Prva pomoč živini (dr. Kern); 15.30: Salonski kvintet; 16.30: Kuplete s kitaro poje g. Bajde; 17: Magistrov šramel kvartet; 20: Tamburaški sekte; 21: Operni duet (pojeta ga. Stager-Kogejeva in g. Marcec); 21.45: Salonski kvintet; 22: Čas, poročila; 22.15: Lahka glasba, izvaja salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 23. januarja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Esperanto (Kozlevčar); 19: Srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.30: Zdravstvena ura; 20: Prens koncerta »Sloga« iz Ljubljanskega dvora; 21: Prens iz kavarne »Zvezdca«; 22.15: Čas, poročila; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 24. januarja.

11.15: Soliska ura: Naš podzemski svet (dr. Bohinec); 12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, radio kvartet, borza; 17.30: II. ura češke glasbe, izvaja salonski kvintet; 18.30: Nemščina (dr. Grafenauer); 19: Razvitek pomorstva v teku let (Marjanovič); 19.30: Sorica III. (dr. Andrejka); 20: Preko naše moči, drama (igra Ljudski oder); 21.15: Norveška glasba, izvaja salonski kvintet; 22: Čas, poročila; 22.15: Lahka glasba (plošče); 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 25. januarja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotiček (Vencajzova); 18: Plošče; 18.30: Fonetični poskusi dr. Vebra; 19: Ruščina (dr. Preobrazniški); 19.30: Literarna ura: Jakac: Odmevi rdeče zemlje (dr. Stele); 20: Davorin Jenkov večer, prenos iz Uniona; 21.30: Salonski kvintet; 22.15: Čas, poročila; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 26. januarja.

12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, radio kvartet, borza; 17.30: Valčkova ura, izvaja salonski kvintet; 18.30: Italijansčina (dr. Leben); 19: O človeškem staranju (prof. Pengov); 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Kuret); 20: Prens opere iz Ljubljane; 22.30: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 27. januarja.

11.15: Soliska ura: svetosavska proslava; 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Ura dunajske glasbe, izvaja salonski kvintet; 18.30: Ziljska dolina (dr. Capuder); 19: Francoščina (prof. Kuret); 19.30: Zdravstveno vprašanje za družino in dom (dr. Malka Štenc); 20: Prens iz Beograda; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 28. januarja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče; 17: Salonski kvintet; 18.30: Angleščina (Orthaber); 19: Plaćilo za redno in čezurno delo (Smersu); 19.30: Iz zgodovine filozofije (dr. Veber); 20: Prens opere iz Zagreba; 22.30: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ni se ustrašil.

Maskirani tolovaji napadejo v gozdu dva fanta. — Roke kvišku in denar sem, sicer bomo streljali, zakriče razbojnik.

Prijatelj stisne prijatelja bankovec v roko rekoč: — Da ne pozabim. Evo ti 100 Din, ki sem ti jih včeraj posodil.

Zajezite brezglavo razmnoževanje revežev

Potreben je zakon o skrajni omejitvi razmnoževanja siromašnih in bolnih ljudi

Ugledna žena s Krka je nam poslala zanimiv članek, ki globoko posega v strukturo našega družbe, ki bo pa gotovo zaletel na hud odpor znanih sovražnikov bele kuge. Priobčujemo ga, ker smo mnenja, da je skrajni čas, da načnemo to vprašanje z vso resnostjo tudi pri nas.

V božični številki »Slovenskega Naroda« je bilo govora o zakonski nevestnosti. Pisec se zavzema za uboge zapuščene žene, matere, ki se jim izneveri mož. Koliko se je pisalo, da bi morale oblasti zaščititi take mučenice in razglati divje zakone, a vse je ostalo samo pobožna želja.

Priliko imam videti mnoge žalostne primere, kjer je zaradi strastne ženske uničena vsa rodbinska sreča. Otroci so oropani očeta, vzgoje in tudi nebe materine ljubezni, ker ji žalost in obup grenita življenje in ji brani, da bi se vsa posvetila otrokom. Skoraj v vseh primerih so krive ženske, ki

zapeljujejo oženjene moške in to iz samega koristoljublja, samo da se zabavajo na tuj račun. Ako pa zve to zakonska žena in hoče kakorkoli zajeziti nevarnost, se zatoke take sebične ženske po začetku k sodnji, a paragrafi so taki, da je večinoma obsojena poštena žena in mati, ki je v razburjenosti izrekla nepremišljeno besedo, čeprav jo je dotična zaslužila. Če se more oblastim dokazati, da mož zaradi druge zanemara ženo in otroke, ki jih mora iste v prvi vrsti strogo kaznovati moža in tujo žensko. Koliko gorja bi odpadlo, ako bi se zakoni glede zakonolomstva poostri. Sedanjí zakon so premili za nezveste moše in njihove prijateljice. Prav potrebno bi bilo, da bi tudi žene imele dostop do tiste pravice, kjer se kupijo zakoni. Potem bi bilo marsikaj drugače. Na vsak način bi se moralo v tem pogledu nekaj ukreniti, da se to malo omeji, če že ne odpravi.

Druga velika rak-rana je pa preobilica revnega ljudstva

in bi se tudi zakoni glede rojstev morali izpremeniti. Naravnost groza je človeka, ko vidi toliko gorja, ki raste brez konca in kraja. S posebnim zakonom bi bilo treba prepovedati revnim ljudem neomejeno razmnoževanje. Dobro situirani, zdravi ljudje bi smeli imeti neomejeno število otrok, dočim bi se revnim, bolnim, posebno pa duševno omejenim na vsak način moralo pepovedati prekomerno ali pa sploh vsako razmnoževanje ter bi jim morala biti v takih primerih na razpolago brezplačna zdravniška pomoč. Zdej je naša napačnost, da se namreč razmnožujejo najbolj siromašni in bolni ljudje, ki nimajo nobene zmožnosti, da bi razmnoževanje omejili, ker večkrat ne vedo, kako se to stori, če pa vedo, se boje posledic, ali pa jih je strah grehu, ki jih z njim strašijo teoretični zagovorniki brezglavega razmnoževanja. Bogati in zdravi ljudje si pa kaj lahko pomagajo in tako jih vidimo z enim ali dvema otrokoma, mnogo pa sploh brez otrok. Vsi vemo, da so

najrevnejši najbolj preobloženi s potomstvom,

ki mu ne morejo dati od prvega dne najpotrebnejše hrane, in tako otroci hirajo, životarije že od rane mladosti v pomanjkanju in revščini, ki jim onemogoči človeka dostojno življenje. Taki otroci se roge pogosto nezaželeni, zato bi se pa taki nezaželeni porodi morali preprečiti.

Neomejeno zdaj raste in se razvija množica, naraščaj brezposelnih, vedno večja revščina. Dejstvo je, da manjka dela in zaslužka, da je obstoj vsem v sedanjih razmerah nemogoč, da smo drug drugemu na poti. Preveč je delavcev, preveč solarjev, dijaka, obrtnikov, uradnikov, povsod je vse polno in marsikateri dober, marljiv in vesten človek postane postopač, ker ne najde dela. Svet je preoblojen. Zakaj se torej ne ukrene nekaj, da bi se to brezglavo razmnoževanje zajelo?

V prvi vrsti bi se moralo revnim materam omogočiti zmožnejše življenje. Zakaj mora roditi, kolikor in dokler »bog da«? Zakaj se mora bati kazni, ako se boče osvoboditi nadaljnjih porodov, ko ima morda že z obstoječo družino dovolj skrbi in trpljenja? Morda je bolna, morda ji preti smrt, in tako izgube otroci mater. Ni mogoče popisati strašnega trpljenja revne matere s kopico otrok, ki so gladni, ki bi jih bilo treba vsak dan vsaj enkrat nasiti, pa jim nima kaj dati. Tu je praktično brez pomena

zavijanje onih, ki so takoj pripravljeni zapeti visoko pesem o brezmejni poštovanosti materinske ljubezni, češ, naj bo mati še tako revna, otroku zna vedno prekrbeti kosček kruha, saj se žrtvuje sanj vaa. To so modrijani, ki večinoma sploh nimajo družine, zato bi jim pa kazalo priporočiti, naj bi zlezli za nekaj časa v kožo siromaka s kopico otrok, pa bi jim ta modrost kmalu izpuhtela iz glav.

Otroci, ki nimajo tečne hrane, bi jedli venomer, pa nikoli niso siti. Uboga mati gladije sama, da obneme, samo da bi otrokom utešila glad, ki je grozen, ako je trajen. Ako bi se tako, res takoj pred vsimi drugimi zakoni izdal

zakon o skrajni omejitvi razmnoževanja siromašnih,

telesno ali duševno defektnih ljudi, bi se kmalu pokazale blagodejne posledice. Seveda najprej pri posameznikih, potem šele v splošnosti. Tu je jalov izgovor, da bi pomnilo to poseganje organizirane družbe v zasebno življenje in v osebno svobodo posameznika. Saj imamo tudi drugih primerov takega poseganja vse polno, pa se nihče ne zaleta v nje, ker se nam zde sami ob sebi umevni. Smešno je tudi javkanje, da bi trpela narod in država, saj vemo, da ti isti, ki najbolj javkajo v tem pogledu, prav nič ne prispevajo, ker so se skrili za celibat. Vedo pač dobro, zakaj oznanjajo, da se mora revno ljudstvo množiti brez vsake omejitve in da je preprečevanje porodov smrtni greh. Armada duševno in telesno zaostalih trpinov je tem gospodom najboljše in edino realno jamstvo, da lahko gospodarijo po svoji volji.

Prej je bilo važno za državo, da je imela čim večjo vojsko, čim več ljudi, da je bila močnejša, pri sedanjih modernih vojnih sredstvih pa nikakor ne pride v poštev množica, temveč kakovost naroda. Poglejmo sadovnjak. Več bo vredno sadje mladega, zdravega, plemenitega drevesa, ki bo dobro gnojeno, gojeno, čisteno in obrezano, kakor pa zapuščena, preprostejša drevesa, ki nima dovolj zraka, dasi raste na prostem. Džavo ubija, ako se mora boriti s težkimi socialnimi problemi in skrbmi, ako mora vzdrževati sirotišnice, porodnišnice, bolnice, ječelnice, pobiljevalnice, umobolnice, zavode za brezposelne itd. Vse te zavode pa polnijo reveži, duševno ali telesno defektni trpini, ki so prišli na svet zgolj kot žrtve zgrešenega ustroja človeške družbe. Kakšen interes ima država na množici revnega, sestradanega, duševno in telesno zaostalega naraščaja? Morda ga pa ima, morda še zelo velik interes. Koliko trpi revna mati, ki ima že tri ali štiri otroke, ki je sestradana, preobložena s delom in skrbmi ter skrajno potrebna počitka, pa jo iznenadi zopet in zopet nov »blagoslov«. Zakaj se dopušta toliko gorja in bede? Ali je življenje take matere vredno in dostojno človeka? Če je dala življenje trem, štirim otrokom in nima sredstev, da bi te primerom spravila na noge, zakaj mora roditi še in še, dokler popolnoma ne obneme in ne zapusti kupa revščine.

Kako važna socialna izprememba bi bila, če bi dobile take matere zdravniško pomoč pravočasno in sploh če bi smeli imeti siromašni ljudje največ tri otroke! Ali ni zločin spravljati na svet nedolžna bitja, ki so že v naprej obsojena na človeka nevredno in nedostojno življenje? Smili se nam živčica, če vemo, da je lačna. Če bi se mogli zagovorniki brezglavega razmnoževanja vzdržati vsaj za nekaj dni v razmere onih, ki morajo pritiškati na kljuko in prositi miloščine, če bi bili ti čuvarki lažimorale resnično lačni vsaj nekaj ur,

bi se morali zgroziti nad trpljenjem množice siromakov, ki jim nobena država ne more stalno pomagati. Mar je greh prirežati na trti pogankelj, če je že preobremenjena? Preobremenjena trta kmalu usahne. Zato tudi ne more biti greh odstraniti plod, dokler ni živ. Pač je pa velik greh, ki se bridko maščuje, razmnoževanje bede in njenih posledic.

Prišli smo že tako daleč, da smo drug drugemu na poti. Siromaki je vedno več in z vedno večjo poželjivostjo se obračajo njihove oči tja, kamor se stekajo sadovi njihovih žuljev. Napoti so si siromaki že doma pri skledi, potem pa skozi vse življenje v borbi za obstanek. Živih otrok ne moremo ubijati, a to počasno hiranje ni bolj socialno kakor nagel uboj. Zato si toliko siromašnih mater na tihem želi smrti z otroki vred, saj je smrt boljša od takega življenja.

In mnogo več bi bilo še takih rodbinskih samomorov, če bi matere ne bile tako preobložene s delom, da sploh nimajo časa misliti na to. Si lačnemu ne verjame in ga ne razume.

Gospodje, ki kupujete zakone, bi morali poskusiti gled vsaj nekaj dni, pa bi gotovo drugače presojali gladovanje siromašne dece. Kakor kaplja v morje so tiste podporre, ki jih dajejo razna dobrodelna društva od časa do časa. To so le ganljive prireditve, kjer uživajo prireditelji, in sicer dvojno: Prvi v resnici občutijo zadoščenje, drugi pa uživajo javno zahvalo in pohvalo, za kar skrbijo časopise. Če bi ne bilo na svetu toliko bede, bi bilo dobrodelno delovanje uspešnejše in lažje. Kaj nam pomagajo protituberkulozne lige in vsa predavanja o higieni? Gospodje,

omejite razmnoževanje siromakov,

potem pa govorite in učite ljudi, kako je treba paziti na higijeno. Kako naj mati s kopico otrok skrbí za higijeno, pa naj bo kmetica, delavčeva žena, žena malega obrtnika ali uradnika. Če je vestna glede otrok, navadno propade in obneme, preden jih spravi na noge. Za kopico otrok je treba mnogo denarja, potreben je dober oče in trdno zdravje. Taka nebesa na zemlji so pa v sedanjih razmerah zelo redka.

Žene! Skrajni čas je že, da se najresnejše lotimo tega problema, da začnemo delati, intervenirati in da se v nakrajšem času doseže preokret glede razmnoževanja siromašnih slojev. Ne pomagamo samo jadicovati, treba je dejansko začeti s delom, če hočemo sploh kdaj zatreči to zlo. Enega otroka lahko tudi najsiromašnejša mati vzgoji, pa je lahko pri tem vse življenje zdrava in srečna, ker ima veselje z zdravim, zadovoljnim otrokom. Drugi otrok tudi še ni velika nesreča, tretji pa že odjeda starejšima kruh. Za malega mora biti, četudi so drugi gladni. A materi krvavi sree, ko mora meriti na žlice in žličice, da ostane še za malega.

V poznejšem življenju pa se kopica otrok še bolj občuti. Najprej, ko začne otroci hoditi v šolo. Doma se pod pritiskom razmer lahko goli in bosi, šolar pa mora biti obut in oblečen. Če ima siromak dva otroke, ju že še kako obleče, če jih je pa cela kopica, jih ne more niti dobiti dober otrok obrtnik prekrbeti z vsem potrebnim. Težko je tudi pozneje, ko je treba otrokom izbrati poklic ali pa jim razdeliti premoženje. Naša mesta bi ne bila tako natrpana z brezposelnimi in siromaki, če bi se siromašni ljudje po kmetih tako ne množili in ne pošiljali svojih odraslih otrok v mesta s trebuchom za kruhom. Namestu sirotišnic, bolnic, joč in umobolnic bi bilo treba ustanovljati otroška zabavišča in zavetišča ter tako skrbeti za duševno izobrazbo in higijeno. Kaj nam pomaga vsa večinoma samo teoretična skrb za otroke, če jih je pa toliko, da ne vemo kam z njimi. Na zmožno reducirani zdrav rod je prvi pogoj ozdravljenje naših skrajno nezdravih razmer. To je vprašanje, ki se ga moramo lotiti z vso resnostjo vsaj zdaj, ko nam voda že teče v grlo.

Aforizmi

Delajmo, če hočemo živeti po življenjskih zakonih!

Samo resnica bi se smela boriti za nadvlado.

Gesla navadno nastajajo zaradi lepših (vsaj navidezno lepših) namenov, a ljudje jih največkrat rabijo tako, kot da so nameni posvečeni geslom.

Naj si bo človek še tako zavržen, vendar še vedno hrepeni za nečem; hrepeneti se pa pravi stremeti za boljšim, toda človek se sam navadno ne more več dvigniti.

Kdor veruje v človeka, mora pomagati najslabšim; to je vera v dobro, a dobro ne pride samo od sebe.

Če stremiš res za dobrim, ne moreš sovražiti dela.

Duh zmaguje tam, kjer priznavajo enakost in pravico.

Dogma ni na višku spoznanj, kajti spoznanja so jo že zdavnaj prerasila, dočim se ona nikamor ne gane.

sebi nagnenje do vas in največje zadoščenje mi bo, če se bom lahko za vas žrtvoval. Bog naj mi bo priča... Samo recite: Vasja Česnokov, udari s tilnikom ob tole steno — in udaril bom.

»No, kar dajte,« je dejala Mašenjka, ne brez zadovoljstva.

»Bog mi je priča,« je dejal Vasja, »udaril bom. Ali felite?«

Par je dospel do Krjakovega prekopa.

»Pri moji veri,« je iznova dejal Vasja, »če hočete, skočim v kanal. A, Marja Vasiljevna? Ne verjamete mi, toda lahko vam dokazem...«

Vasja Česnokov je sgrabil za ograjo in se delal, kakor da hoče adaj pa zdaj skočiti nazdol.

»Ah!« je zakričala Mašenjka. »Vasja! Kaj pa vendar delate?«

Mračna postava je namah švignila izza vogala in se ustavila pod ulično svetiljko.

»Čemu vendar tako kričita?« se je tiho vprašala postava in posorno opazovala parček.

Mašenjka je od strahu krčnila in se pritisnila k ograji.

Neznanec je stopil bliže in potegnil Vasja Česnokova za rokav.

Perijodični tisk v Ljubljani

Dnevnikov, tednikov, polmesečnikov, mesečnikov in revij izhaja v Ljubljani nad 100

Ljubljana, 21. januarja.

Da izhaja v Ljubljani veliko število raznih časopisov in revij, je splošno znano, da je pa dnevnikov, tednikov, polmesečnikov in revij, ki jih tiskajo ljubljanske tiskarne nad 100, ve malokdo. V Ljubljani izhajajo 3 dnevnik, 20 tednikov, 6 polmesečnikov, oziroma revij, ki izhajajo vsakih 14 dni in nič manj kakor 97 mesečnikov. Skupno število vseh teh tiskovin znaša torej 126, vendar je treba pripomniti, da so nekateri mesečniki takom lanskega leta prenehali izhajati, oziroma so spremenili svoje ime ali pa je bil zamenjan odgovorni urednik. Iz tega je razvidno, da je pri nas črna umotnost zelo razširjena in da nudi mnogim vsakdanji kruh.

Dnevnik imamo v Ljubljani 3, in sicer se tiskata v Narodni tiskarni »Jutro« in »Slovenski Narod«, v Jugoslovanski tiskarni pa »Slovenec«. Tednikov imamo 20 in se tiskajo v različnih tiskarnah. Narodna tiskarna tiska »Domovina«, ponedeljsko izdajo »Jutra«, v »Obrotni« vestnik; v Jugoslovanski tiskarni se tiska Delavska Pravica, Domoljub in ponedeljska izdaja »Slovenec«, v tiskarni »Merkur« Službena tiskarna ljubljanske orze, Družinski tednik Roman, Kmetijski list in Trgovski list; v Učiteljski tiskarni Sokolski glasnik, Učiteljski tovariš in Pohod; v tiskarni Slovenskega Ujedinjenega železničar v hrvaškem in slovenskem besedilu in Sportni list; dalje se tiska v Hrovačini tiskarni Slovenija; v Blasniki tiskarni Obrtnik, obratno ravnanje tiskava izdaja Službeni list direkcije državnih železnic. Tedensko prinaša radio spored ilustrirana revija Radio, ki se pa tiska v tiskarni Veit v Viru pri Domalah.

Polmesečnikov, oziroma 14-dnevnikov je v Ljubljani 6. V Blasniki tiskarni se tiskata Kmetovalac in Vojni invalid, v tiskarni Slovenija Merkur in Pošta, v Narodni tiskarni Poštni glasnik in v Učiteljski tiskarni Naš glas.

Največ izhaja v Ljubljani mesečnikov, namreč 97. Tiskajo jih v 14 tiskarnah, in

sicer tiska Blasnika tiskarna: Cvetje s vrtov sv. Franciška, Detajlist, Gospodinjaška pomočnica, Geografski vestnik, Zdravniški vestnik, Zdravje, Zbornik za umetnostno zgodovino, Ženski svet, Rast, Vestnik prirodoslovne sekcije Muzejskega društva za Slovenijo; Delniška tiskarna: Bojevnik, Ljubljanski Zvon, Organizator, Prijatelj, Slovenski tisk, Uspeh, Zbori s tiskovno glasbeno prilogo, Zena in dom, Jugoslovanski mesarsko-kobasičarski Vestnik, Vestnik rosnice; tiskarna Grafika: Domačija; tiskarna Gale: Fortuna; tiskarna Hrovatin: Gledališki list za opero in dramo, Lučka z neba, Zadrugar, Val, Jugoslovanski tatarski mojster, Jugoslovanski železničar, Gruda; Jugoslovanska tiskarna: Arhitektura, Bogoljub, Bogoslovni Vestnik, Čas, Dom in Svet, Kraljestvo božje, Lovce, Ljubljanski škofijski list, Naša zvezda, Planinski Vestnik, Pevec, Slovenski Čebelar, Slovenski učitelj, Sadjar in Vrtnar, Samouprava, Vzajemnost, Vestnik prosvetne zveze v Ljubljani, Vrged Vrtec, Jugoslovanski Turista, Strojevodja, Voditelj, Marijinih družb; tiskarna Merkur: Auto, Modra ptica, Trgovski Tovariš; Misijonska tiskarna v Grobljah pri Domalah: Vestnik krizanskega reda; Narodna tiskarna: Delo, Elitni kino Matica, Slovenski Pravnik; Salezijanska tiskarna: Salezijanski Vestnik s prilogo Misijonska mladost; tiskarna Slovenija: Babiški vestnik, Beseda o sodobnih vprašanjih, Elektrotehniški Vestnik, Mesarski list, Mentor, Mladi Plamen, Mladi junak, Preporod, Žar, Književnost, Lepa Vida, Naša sloga, Domači svetovalec, Pobratimstvo; Učiteljska tiskarna: Glasilec, Mesečni žika, Naša radost, Naš rod, Odmevi, Popotnik, Prosveta, Sokolci, Soko, Zvonček, Zdravni vestnik, župne vesti; Zdravna tiskarna: Cerkevni Glasbenik za trškiško župnijo, Narodni gospodar, Naš zvon, Vera in življenje, Izzeljanski vestnik ter končno Zvezna tiskarna: Cerkevni glasbenik in Glasilo zdravniške zbornice za Slovenijo.

Celjske občinske zadeve

Obsodba separatistov in napadov na sokolstvo. — Zamenjava vojaških objektov in drugo

Celje, 21. januarja

Celjski občinski svet je imel sinoči prvo letosnjo redno sejo, ki je trajala nad tri ure. Zupan g. dr. Gorjanc je uvodoma odločno obsodil protidržavno akcijo separatistov in neosnovani napad jugoslovanskega katoliškega episkopata na sokolstvo, na kar je bila soglasno sprejeta resolucija, ki jo je že sprejela Zupanska zveza, in resolucija, v kateri celjski občinski svet energično zavrača napad pastirskega lista z dne 8. t. m. na Sokolstvo ter poziva Sokolstvo da se odločneje strne svoje vrste v delu za narod in državo. V tajni seji so bile rešene nekatere personalne zadeve.

Pravni odsek (referent obč. odb. dr. Kalan). V domovniško zvezo je bilo sprejetih 11 oseb, 1 prosilcu pa je bil zasugeran sprejem v domovniško zvezo. Celjska garnizija dolguje občini 24.313 Din za električni tok. Občina bo skušala to terjatev kompenzirati z državnimi davki.

Zdravstveni odsek (obč. odb. Bizjak). Posli občinskega desinfektorja so poverjeni občinskemu slugi g. Schwarzu, ki mora to delo sam opravljati. Desinfekcijski aparat in pripomočki bodo shranjeni v kleti mestne narodne šole. Občina bo pri sreskem začelstvu ostro protestirala proti povsemu onesnaženju Voglajne po odpadnih vodah iz Westnove tovarne. Pregledati bo treba, od kod se isto tako širi smrad.

Finančni odsek (referent obč. odb. dr. Vrečko). Prošnja Društva hišnih posestnikov glede ukinitve kuluka je bila iz finančnih razlogov ukinjena. Občina je pripravljena zamenjati vojašnico kralja Aleksandra, ki je občinska last, za poslopje starega okrožnega sodišča. Posebna komisija se bo v tej zadevi pogajala z vojaško oblastjo. Občina bo zahtevala od vojaške uprave plačilo letne odškodnine v znesku 100.000 Din za uporabo vojaških objektov od 1. 1927. dalje, ker od tega časa vojaška uprava ni plačala občini najemnine. Pri tehničnem odseku mestne občine bo polagoma izvedena redukcija 3 profesijonistov in 4 delavcev, delovni čas pa se zviša na 6 ur, da bo mogoče začasnó zaposliti teh 7 oseb. Da se omili brezposelnost, namerava mestna občina izvesti regulacijo Koprivnice od Dobrove do Savinjske železnice. Stroški bi znašali okroglo 560.000 Din. Občina pa zahteva, da prispeva država 200.000 Din, banska uprava in okoliška občina pa po 100.000

Din. Preglednica za mast se ukine, preglednica za nasoljeno slanino pa zviša od 1. februarja dalje od 0.50 na 0.10 Din za kg. Prošnja mestnih delavcev in kurjarjev za božičnico je bila odklonjena. Mestna občina bo naprosila bansko upravo, naj izdela načrte za gradnjo novega kapucinskega mostu in naj se izjavi glede mesta, kje naj bi se gradil novi most. Mestna občina bo prispevala k gradbenim stroškom le v smislu zakona.

Gospodarski odsek (referent obč. odb. direktor Mravljak). Na vzhodni strani Jožefovega hriba bo urejenih pet novih stavbnih parcel. Občina bo nadomestila streho na mestnem cvetličniku s solidno železobetonsko konstrukcijo. Izvedba bo tudi kanalizacijo na mestnem pokopališču. Prošnja justičnega erarja za znižanje najemnine za prostore v občinskih poslopih je bila odklonjena; dne 31. t. m. bo sklenjena nova najemniška pogodba za 1 leto.

Gradbeni odsek (referent obč. svet. ravn. Brinar). Občina bo izvedla kanalizacijo ob Mariborski cesti v lastni režiji. Prošnja g. J. Debenjaka glede preureditve in nadzidevanja na njegovi hiši Na okopih je bila vrnjena odkodu.

Klavrniški odsek (referent obč. odb. Rebeuschegg). Sresko naleštvo je odredilo, da morajo tudi mesarji v okoliški občini klati vso živino v mestni klavnici, zato pa pobira klavnino od njih, kakor tudi od mestnih mesarjev, samo klavnine pristojbine.

Mestna elektrarna (referent obč. svet. Mr. Posavec). Elektrarna bo namestila pri prvem železniškem mostu čez Savinjo še eno električno svetilko. Najemniku Mestnega kina se s 1. februarjem na en mesec odpove pogodba. Poseben odsek bo preučil vprašanje Mestnega kina in stavlil na prihodnji občinski seji zadevne predloge.

Zelodolne bolečine, pritisk v želodcu, gnuloba v črevesu, žolčan okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza, izginejo često po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove grenčice«, s tem da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specijalni zdravnik za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« voda toplo priporočila kot v te namene služeče domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mihail Zoščenko:

Junak

Večerna zabava se je kasno končala. Vasja Česnokov je bil ves utrujen in poten, rediteljski trak je imel na rokavu in pred Mašenjko je stal, stal in milo prosil:

»Počakajte, srce moje... Vsaj do prvega tramvaja počakajte. Za božjo voljo, saj se vam nikamor ne mudi. Malce posedite in počakajte, nikar ne hodite... Do prvega tramvaja počakajte, prosim vas, za božjo voljo vas prosim... Sama vidite, da ste vsa potna in jaz takisto... Na tem mrazu se kaj lahko prehladite...«

»Nak,« je dejala Mašenjka in si obulavala galošo. »To ste pa lep kavalir, ki si zaradi mraza ne upa spremeniti dame domov...«

»Potem sem, ves sem poten,« je skoraj jokaje odvrnil Vasja.

»Se pa oblecite!«

Vasja je ubogljivo oblekel suknjo, prijel Mašenjko pod roko in stopil z njo na ulico.

Mrzlo je bilo in luna je sijala. Pod nogami je škripal sneg.

»Kako ste nemirni, gospodična,« je

dejal Vasja in ves vžičen opazoval Mašenjkin profil. »Če ne bi bili to vi, vas ne bi za nič na svetu spremil. Bog mi je priča, da ne bi. Samo iz ljubezni do vas sem šel.«

Mašenjka se je zasmejala. »Le kar smejte se in norčujte,« je dejal Vasja, »toda, Marja Vasiljevna, jaz vas zares ljubim in obožujem. Samo recite: Vasja Česnokov, lezite na tramvajski tir in počakajte na prvi tramvaj — nič se ne bom obotavljal, kar legel bom. Bog mi je priča...«

»Pustite tisto,« je dejala Mašenjka, »rajši pogledaj, kako čudovito lepo je vse okoli nas, kadar sije luna. Kako čarobno je videti mesto ponoči. Kakšna krasota!«

»Da, da, zares je lepo, strašno je lepo,« je ponavljal Vasja in z nemalim občudovanjem opazoval okrušeni obok bližnje hiše. »Da, da, zares je lepo. Vidite, Marja Vasiljevna, svet je za človeka še tem lepši, če ga ob pogledu nanj prevzemajo prav posebna srčna čustva... Mnogo je učenjakov in partijskih mož, ki vobče zanikujejo čustvo ljubezni, ampak jaz, Marja Vasiljevna, jaz ga ne zanikujem, nak, nikakor ne. Prav do svoje zadnje ure bom čutil v

sebi nagnenje do vas in največje zadoščenje mi bo, če se bom lahko za vas žrtvoval. Bog naj mi bo priča... Samo recite: Vasja Česnokov, udari s tilnikom ob tole steno — in udaril bom.«

»No, kar dajte,« je dejala Mašenjka, ne brez zadovoljstva.

»Bog mi je priča,« je dejal Vasja, »udaril bom. Ali felite?«

Par je dospel do Krjakovega prekopa.

»Pri moji veri,« je iznova dejal Vasja, »če hočete, skočim v kanal. A, Marja Vasiljevna? Ne verjamete mi, toda lahko vam dokazem...«

Vasja Česnokov je sgrabil za ograjo in se delal, kakor da hoče adaj pa zdaj skočiti nazdol.

»Ah!« je zakričala Mašenjka. »Vasja! Kaj pa vendar delate?«

Mračna postava je namah švignila izza vogala in se ustavila pod ulično svetiljko.

»Čemu vendar tako kričita?« se je tiho vprašala postava in posorno opazovala parček.

Mašenjka je od strahu krčnila in se pritisnila k ograji.

Neznanec je stopil bliže in potegnil Vasja Česnokova za rokav.

»Nu, šleva,« je dejal z globokim glasom. »Suknjo sleci! In takoj!... Samo pisni mi, pa te udarim po tisti tvoji nemni betici, da te bo kar takoj zmanjkalo. Ali si me razumel, mrcina? Suknjo doli!«

»Do-do-dovolite,« je jecljal Vasja, »kaj pa prav za prav hočete od mene?«

»Nu?« to rekši je neznanec segel po suknji.

Vasja je z drgetajočimi rokami odpel suknjo in jo slekel.

»Tudi čevlje sezuj,« je nadaljeval neznanec. »Potrebujem jih!«

»Do-do-dovolite,« je mrmral Vasja, »dovolite, mraz je...«

»Nu!«

»Tele gospodične se niti ne dotaknete, mene pa naganjate, naj sezujem čevlje,« je izpregovoril Vasja. »Plašč ima in galoše, jaz naj pa čevlje sezujem.«

Neznanec je pogledal Mašenjko in dejal:

Maarice Bedel

Filipina

Roman

V resnici je pa upal, da mu bo sreča mila in da ostane sam s Filipino tu pa tam med razvalinami, v podzemnih rovih ali kjerkoli, sam vsaj za hip, ko lahko zaljubljenca izmenjata poglede, si stisneta roke in zašepčeta krstni imeni.

— Pa naj bo, — se je udal Grenadier, — opravim torej najprej to malenkost. Potem si pa ogledamo vojašnice.

Najeli so voz in se odpeljali na Kapitol, na Esquilin, Viminal in Quirinal. — Strašni grčki, — je dejal Rafaelo, — grčki, ki nosijo sledove nesmrtnosti slave.

— Kje pa so? Ne vidim jih, — je odgovoril Grenadier, ozirajoč se s svojim daljnogledom po obzorju, zaprtim s cerkvenimi kupolami in dimniki.

Hodili so od cerkva k slavolokom, od kopeli h grobnicam. Toda Rafaelo je šel v prvi vrsti za to, da bi spravi svoja prijatelja na Forum in ju tam zadržal. Kmalu so prispeli na marmornati in travnati trg, kjer je upal izvesti Filipino za ograjo ali stebel, ki jih je tu dovolj in blizu skupaj. Toda Filipini je bolj ugajalo poslušati odmev med stenami Konstantinove bazilike ali preizkušati na podrtih stebrih ravnotežje.

Ali pa je predlagala Rafaelu, da bi se šla

na tlaku Cliva Sacra slepe miši. To pa ni bilo tisto, kar bi bil rad dosegel Rafaelo. Stopil je h Grenadieru. — Tu je krasno, mar ne? — je vprašal.

Grenadier se pa ni strinjal z njim. Ko je prišel do slavoloka Septima Severa, je zlezal na stopnice, ki na njih sloni slavolok, in začel je podrobno govoriti o nepraktičnosti razvalin, ki jih je smatral za nezdružljive in zmožne pripraviti revolucionarno do tega, da poženjo javna poslopja v zrak. V bližini stoječi angleški turisti so mislili, da govori cicerone, in brž so se zbrali okrog njega; nemški seminaristi so se jim pridružili. Čutil se je počaščenega, da se je množica tako zanimala za njegov učinkovit talent, prepustil se je valov svojih zgovornosti in začel je govoriti o starih časih, čes da so bili žalostni, saj so zidali ljudje nestanovanjske hiše brez vsakega načrta, a sestavljene so bile iz samih kipov in stebrov. Pokazal je s prstom na ostanke Cezarjevega hrama in na Emilijevo baziliko. Nemške seminariste je presenetil ta govor, ker so našli v njem kritiko Nietzschejeve filozofije; vsi so si nekaj beležili. Angležem je pa zadostoval gledati, kaj razumeli niso niti besedice. Drugače se je pa zdelo, da so izredno zadovoljni.

Rafaelu je pa delala ta čudna manifestacija hude skrbi; odvedel je Filipino čez kup za mahom poraščenega kamena in prispela sta tja do palatinskih vrtov.

Imel je srečo.

Komaj sta zavila s Filipino na senčnato stezico, vodočo k palači Flavievcev, sta se pridružila okrog Grenadier zbranim poslušalcem dva nova. Črnila nista niti besedice, toda njun pogled in nastavljeni ušesa so pričala, da bi zelo rada vedela, kaj pripoveduje ljudem zgovorni Francoz.

— Da, gospoda, — je kričal Grenadier, — pred temi razvalinami, pred to sliko nereda in razpada, kamor zavaja demagogija tudi največje države, kamor meče republika narode, pozdravljam ime moža, ki je zoperstavil bobnečemu valu revolucije jez, nekoliko močnejši od lepenih zidov teh rimskih cesarjev: ime gospoda Mussolinija.

Komaj se je pa odkril, da bi pozdravil Mussolinijevo ime, sta ga zgrabila močveča poslušalca za rame in ga neusmiljeno odvela v stanovanje čurva razvalin.

— Prijatelja, — je dejal Grenadier dobrodušno, — vem, da izpolnjujeta svojo dolžnost. Nagovarjajo te rdeče oblečene duhovnike in čistilne tuje, sem menda kršil policijske predpise, ki za nje nisem vedel. V deželi avtoritete imajo zakoni svojo veličino in vzvišenost... svojo... svojo... kako bi to dejal?... svojo nespornost.

Vidimo torej, da se je naglo izpopolnjeval v govorniški umetnosti. Toda možakarja ga nista poslušala, temveč sta mu preiskala vse žepne in videč, da nima nabranih z bombami, sta ga po-

sadila v avtomobil in odpeljala na kve-

sturo.

— Kako pa pridete vi zopet sem?

— se je začudil kvestor.

— Gospod, — je odgovoril Grenadier, — vaša policija je pa res nekam čudna.

Stražnika sta povedala, da sta zalotila tega Francoza, ko je sredi trga zapeljeval ljudstvo z revolucionarnim govorom, ko je večkrat omenil republiko ter delal zelo sumljive in dobro premišljene kretnje. Tako se je pri imenu Njegove Ekscelence šefa vlade odkril, kar je zelo sumljivo.

Kvestor je stražnika odslovil in se obrnil h Grenadieru.

— Torej bi me radi prisilili, da vas izženem, gospod? Mislim, da se moji agenti motijo, če vas smatrajo za anarhista, toda priznati morate sami, da mi čuda, če se motijo.

Našel mu je vse sovražne izjave in sumljive besede, kar jih je bil izgovoril kot glavni urednik »Revije naše dobe« v pičlih štirinajstih dneh svojega bivanja v Rimu deloma v hotelu »Imperial«, kjer je policija zaplenila po mizah njegovo brošuro, deloma pa pri večerji v klimatološkem zavodu, kjer je opetovano kritiziral politiko šefa vlade.

— Kritiziral? — je vzkliknil Grenadier.

— Govorili ste o nji in to je že sumljivo, — je dejal kvestor.

Pripomnil je še, da je govoril Grenadier v palači Moncini o politiki šefa

vlade tako, da je malo manjkalo, da ni

zadela grofice Colozzolo kap.

— Vi pa res veste! — je vzklik-

nil Grenadier začuden.

— Od tega je odvisna veličina moje domovine, — je odgovoril kvestor in se obrnil k sliki Benita Mussolinija, ki je spreto zrl iz okvira na ta prizor.

— Da, — je dejal Grenadier, — ve-

lika policija ustvarja velike narode.

Bil je navdušen za izreke. Tako si je prihranil dolgo razmišljanje in notranjo dialektiko, ki bi ga utegnila privedi dalje nego do kamor zadostuje njegova sapa in vodstvo.

Kvestor je vstal in iztegnil roko v fašistovski pozdrav, rekoč:

— Na skorajšnje svidenje, gospod.

— Veselilo me bo, gospod kvestor, — je odgovoril Grenadier in se globoko priklonil.

Cez nekaj dni se je naselila v palači Moncini tudi gospa Grenadierova. Pripeljala se je bila v zastarelem, že močno obrabljenem avtomobilu, ker je bila navdušena za vse priprave in ker se je bala prevelike hitrosti. Prispela je in takoj je bilo sklenjeno, da otvori literarni salon, kjer naj bi se zbirali sami odlični možje in žene nove Italije.

Ker se je pa izkazalo, da se naš dobri Grenadier ta čas ni bil seznanil v Rimu z nikomur, razen šefa kvestu in dveh, treh Francozov, ki so bili mi-mogrede rečeno samo republikanci in niso nič pomenili, so naprosili grofiko, naj ona razpošlje vabila.

Anton Fuchs

kleparska delavnica, Gosposvetska c. 16

»PRI LEVU«

izvršuje vsa kleparska in lesnecemtna dela pri novih zgradbah kakor tudi pri starih najsolidneje in po zmernih cenah. 119/7

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, triciklji, razna najnovejša dvokolesa, silvalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franku.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

UVOZ IN PRODAJA ANGLEŠKEGA IN CE-SKEGA SUKNA, VOLNENEGA BLAGA IN SVILE.

VAŽNO! V račun jemljemo (do preklica) tudi HRANILNE KNJIZICE prvovrstnih ljubljanskih de-narnih zavodov!

A. & E. Skaberne, Ljubljana

PROSPEKTE

PLAKATE

TISKARNA IZVRŠUJE RAZLIČNE TISKOVINE, ČASOPISE, DIPLOME, REVije, VREDNOSTNE PAPIRJE, KOLEDARJE, SREČKE, KNJIGE I.T.D. ENOBARVNI IN VEČ BARVNI TISK, PISMA, RAZGLEDNICE, SLIKE, OSMRTNICE, OVITKE, JEDILNE LISTE, CENIKE, VIZITKE, RAČUNSKE ZAKLJUČKE, POROČNA NAZVANILA IN VABILA

KATALOGE

TISKOVINE

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 5

Urejuje: Josip Zupancič. Za »Narodno tiskarno«: Fran Jesenšek. — Za upravo in inštalacijo del: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakalo — Na vprašanje brez znakala — odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

SLUŽBE

MIZARSKEGA VAJENCA poštenega in pridnega, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj Franc Osterman, stavbno in pohištveno mizarstvo, Braslovce, Savinjska dolina. 798

MESAR

špec. za izdelovanje klobas želi premeniti službo. Kožar, Mozelj pri Kočevju. 800

KUPIM

OREHOV OKROGEL LES kupim proti takojšnjemu plačilu. F. Zupancič, parna žaga, Poljčane. 743

NEPREMICE

MALO POSEST v Sloveniji oziroma na štajerskem vzamem v najem ali kupim. Hiša s 3 sobami in vrtom. v bližini vode in železniške postaje. Cenjene ponudbe na naslov: Arhitekt Heinzel, Zagreb, Jelačičev trg 10a. 756

MESARIJO

na prometnem kraju oddamo v najem solidnemu mesarju z dobrih referencami. — Hartnerja dediči, Poljčane. 781

HIŠO

s 3 sobami, njivo in vodno pravico, pripravno za mizarja, takoj prodaja Luka Sevnik, Radomlje. 802

PRODAM

LIPOVEGA CVETJA belega, zdravega in suhega. 1400 kg, prodaja L. Noušak, Bos. Dubica. 755

DVA VAGONA PARALEL zagane — suhe bukvine — prodaja parna žaga Martinec, Škofljica. 300 m³. 770

HARLEY DAVIDSON 1000 m³, dva 503 Fiat motorja in dele prodaja mehanik Hunyadi, Čakovce. 765

PRODAM: 3 kom. avtopnevmatike 820 x 120 ter 2 kom 815 x 105, skoraj nove, ter zračnice k istim. — Franc Koropec, Konjice. 744

PRODAM ZALOGO USNJA, čevljev ter pisarniški inventar po zelo ugodni ceni — pri »TEMPO«, Gledališka ulica 4. 125/T

SODE

po znižani ceni ima vedno v zalogi P. Krušič, sodarstvo, Videm-Krško. 801

OPEKARNISKE STROJE stiskalnico za izdelovanje rezne in bobraste strešne opeke, kapaciteta 1000 kom. na uro; stiskalnico (Revolverpresse) s kompletnimi kalupi za dvorazredno francosko opeko in strešno opeko, sistem »Wienerberg«, kapaciteta 500 do 600 kom. na uro, in stiskalnico za ponovno prešanje zidakov, na ročni pogon, po zelo nizki ceni prodaja Opekarna Lajtersberg — Košaki pri Mariboru. 758

DOBREGA SENA IN OTAVE več vozov prodam. — Dolenjska cesta 12. 816

PUHAŠTO PERJE Din 15.—, čohano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter **VOLNO IN ŽIMO** za modroce prodaja izredno poceni: Šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 761

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE lepo, z balkonom, v bližini tramvaja, takoj oddam. — Cesta na Brdo št. 136, Vič. 795

DVOSOBNO STANOVANJE takoj oddam. — Devinska ulica št. 7, Kozlezijska. 794

DVOSOBNO STANOVANJE podstrešno, suho, takoj oddam. — Dolenjska cesta 12. 817

DVOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo in pritliklami v pritličju oddam za 350 Din. — Komel, Zgornja Šiška št. 176, »Spančeva pot«. 819

MESEČNO SOBICO s sestanovalec oddam. — Dolenjska cesta 12, pritličje. 820

DOBROSROČNEMU GOSPODU želi oddati gospa sobo z vso opremo. — Ponudbe pod »Dober prijatelj 811« na upravo »Slov. Naroda«. 820

POSODILA

50.000 DO 100.000 DIN posojila v gotovini rabim proti visokim obrestim na vknjižbo. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »6—8«/815.

GLASBA

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MURICA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 9/L

IZPOSODJAMO plošče, gramofone, radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4 (prehod »Viktorije« palače).

Klavirji!

Pianini!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matic

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

Gojzerie in smučarske čevlje

PRVOVRSTEN IZDELEK IZ DELAVNICE

čevljarske gospodarske zadruga Žiri,

DOBITE EDINOLE PRI TVRDKI

Matija Trebar, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 6

9 INSTRUMENTE NA PIHALA kompletno partijo za 14 ljudi, prodam. Za informacije se je obrnil na gosilno »Borongaje«, Zagreb, Livarski put br. 1. 779

DOPISOVANJE

DVIGNITE PISMA v upravi »Slov. Naroda«:

»Božič«, »Hiter«, »Pridem na sestanek«, »Srečen dom 4630«, »Razmoli«, »Štajersko«, »Tajnost 629«, »Zanesljiv 4329«.

LOCENEC

star 33 let s stalno službo in nekoliko premoženja želi resnega znanja s samostojno damo. Samo resne ponudbe s polnim naslovom poslati na upravo »Slov. Naroda« pod »Osamljenost 799«. — Tajnost strogo zadržana.

TRGOVEC IN OBRTNIK čedne zunanosti, star 33 let, išče izobraženo gospodinjstvo, ki ima nekaj gotovine, za povečanje obrata in skupno življenje; poznejša ženitev ni izključena. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Poštena gospodinja 810«.

RAZNO

Oglejte si!

zalogo moških klobukov. Krasna izbira, nizke cene; preoblikovanje 25—45 Din.

FRANC BERNIK

družba z o. z.,

Dunajska cesta št. 14 vohod poleg trgovine Agnola.

PREMOG, DEVA, KOKS

najboljše kakovosti najceneje: **RUDOLF VELEPIČ**, Ljubljana, VII. Jernejeva cesta št. 25. Telefon 2708.

OBLEKE in SUKNJE

kupite najboljše pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 11/T

Gostilna Frankopanski dvor (Reininghaus)

sprejema cenjene abonente na prvovrstno hrano dnevno po Din 10.—. Vsak petek morske ribe in polenovka. — Toči se pristno zdravo dalmatinsko, štajersko in dolenjsko vino. Cez ulico 1.— Din ceneje. Se priporočata

Brata UKMAR.

Pozor! NARAVNA ZLAHTNA VINA nudi — gostilna Müller, Šiška, Janševa 15. Topla soba za zaključeno družbo na razpolago. 797

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROBÉ, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (»Pri Levu«) 25/T

PERJE

belo, čohano, Din 36 kg; sivo, čohano Din 34.— in Din 24.— kg; beli puh Din 160.— kg po poštmem povzetju razpošilja L. Brozović, Zagreb, Illica 82. 788

P. n. občinstvu naznanjam, da sem prevzel na svoj račun

mesarijo pri čevljarskem mostu, Jurčičev trg št. 1

Zagotavljam cenj. odjemalce, da vam bom postregel vedno z najboljšim blagom po konkurenčnih cenah. Priporočam se za obilen obisk.

Anton Petrišič

DANES SVEŽE MORSKE RIBE

po zelo nizkih cenah. Borboni, orade, brancini, kalamari, brodet iz Ugora s polento in druge vrste rib. — Vsaki ponedeljek in torek se dobi polenovka (delikatosa) pripravljena po istrjanskem načinu, kakor tudi v omaki.

Se priporoča

STOŠIČ ŠIME, gostilna »Kmet«, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 8.

Pozor smučarji na Dolenjskem!

Staroznana čevljarska firma na Dolenjskem, trdka

FRANCA TRAVNIK V TREBNJEM

je otvorila specialno delavnico smučarskih čevljev in gojzarjev. Prodajajo se in izdelujejo smučarski čevlji in gojzarji iz zajamčeno domačega blaga najboljše kakovosti po najnižji ceni. Par od Din 180.— naprej. V isti delavnici se popravljajo tudi snežke in galoše po najnižji ceni. — Priporočam se odjemalcem širom Dolenjske.

Franc TRAVNIK, čevljarstvo, Trebnje

KRASNA DVORANA

v HOTELU »METROPOL« (Miklič) društvom in organizacijam za prireditve in zabave

Rezervirajte si dvorano pri hotelski upravi!

SLAŠČIČARNA »PELICON«

Wolfova ulica šte. 14

PRIPOROČA DNEVNO SVEŽE PRVOVRSTNE

„PUSTNE KROFE“